SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina Ketvirtadieniais
IŠ CHICAGO, ILL.

KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitose šalyse $3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMŲ

Su visokiais reikalais reikia kreipties šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

ORGANAS: LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States $2.00
Foreign Countries $3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

Metai-Vol.-VII | CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 2 DIENA GRUOD. (DECEMBER), 1915. | No. 49

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3d, 1897.

Po Spaudą Pasižvalgius.

Lietuvių Konferencijos atsišaukimas, Tautos Tarybos Amerikoje nutarimai ir p. J. Gabrio atvažiavimas Amerikon sukėlė spaudoje nemaža balsų. Vieni laikraščiai ant syk visus tuos tris klausimus perkratinėja, kiti kiekvieną atskirium gvildena.

Vienu ypu visus tris klausimus iškoneveikė mūsų socijalistų laikraščiai. Anot jų, Lietuvių Konferencija Kopenhagoj — humbugas, Tautos Tarybos Amerikoje bandymai suvesti Amerikos lietuvius kruvon — klerikalų provokacija, o p. J. Gabrio veikimas ir Amerikon atvažiavimas —reiškia dar vieno klerikalo atvykimas. Visi-gi trys kruvoje—reiškia klerikalų pastangas pasigauti veikimą savo rankosna ir klerikalizmo sutvirtėjimas. Kadangi jiems tas tą ir reiškia, tai nors sumanymai būtų gražiausi, jie reikia pasmerkti ir prieš juos kovoti. Taip, aplamai ir sutraukoj kalbant, prašneko socijalistų spauda, kiek smarkiau nuplakusi p. J. Gabrį ir jį veik iškoliojusi. Su taip protaujančiais, ne kitaip politikaujančiais negi susikalbėsi, susitarsi. Jie visuomet ieško priežaščių ir priekabių, kad atsisakius nuo bile kokio bendro tautos veikimo. Kas lietuvių tariama, jiems negalvoj, tesiklauso jie tik socijalistų tarimų. Koks pas socijalistus dar tautos meilės jausmas užsiliko, jis uoliai skandinamas katalikų neapykantoj, kuriuos su įsismaginimu kelrikalais nenustoja pravardžiavę. Didžiausi tautos nelaimė, katastrofa prie bendro tautai veikimo, matomai, neįstengia prižadinti. Neužvydėtinas jų padėjimas.

Mūsų tautininkai atsiliepė nevienodai. Lietuvių Konferencijos Kopenhagoj atsišaukimą vieni persispauzdino be jokių komentarų, kiti gan aštriai užsišoko. Kairiųjų tautininkų pakraipos "Ateitis" labai neprielankiai sutiko konferencijos atsišaukimą, pristatydama visą eilę klausimų. Kiti klausimai atrodytų lyg ne vietoj, ypač apie demokratizmą, lygiai kad jau kas čia kėsinasi ant demokratizmo principų. Tautos Tarybos idėjai pritaria, tik ją, gird, reik sudaryti ne nuo organizacijų atstovų, bet nuo laikraščių. Mums rodosi, kad čia "Ateitis" patį sau prieštarauja. Ji vienur nori minios demokratizacijos, o čia vėl iš savo pusės tautos reikalus nori pavesti saujėlei laikraštininkų, atstumiant plačiąją visuomenę, kuri noroms nenoroms tuomet liktu pašaline žiūrėtoja, nutarimų pildytoja, bet nei kiek ne gamintoja. P-ą J. Gabrį sutinka begalo neprielankiai, turbūt delto, kad jo esama ne jos "plauko".

"Tėvynė" mano ne kitaip. Viskas būtų gerai, tik toji dabartinioji Tautos Taryba. Kad jai ingijus "Tėvynės" prielankumą, reikia išnykti, o organizuoti naują iš atstovų nuo laikraščių draugijų. Nedrįsdama viešai prieš p. J. Gabrį atsistoti, daro tai aplinkiniais keliais. Kaip anuomet, kada Tautos Fondas skyrė paramą Informacijos Biurui, ji leidosi į matematiką, išskaitliuodama kiek galima už tuos pinigus pabėgėlių išmaitinti, tą patį daro ir dabar. Dabar jau vėl skaitliuoja atstovų iš Lietuvos kelionės išlaidas, pragyvenimą ir tt. Vadinas, kam jie čia reikalingi, tik pinigus eikvoja. Gnybtelėta visiems atstovams, sykiu ir p. J. Gabriui. Bet anuometinį "Tėvynės" matematišką užsikarčiavimą p. M. Yčas savo laiške pavadino demagogija. Ar tas pats pavadinimas tiks ir dabar — lai ji pati tesprendžia.

"Vienybė Lietuvninkų" kalba neaiškiausia. Ji nieko nesako apie Lietuvių Konferencija; Tautos Tarybą iš seno ir del nepaprasto vispusiškumo.... pasmerkia, kaipo, gird, klerikalų įstaigą. 47 savo numeryje "Del p. Gabrio kelionės Amerikon" straipsnyje tarp kitko išsitaria: "mes susilaikysime nuo neprielankumo p-ui Gabriui"..... Tą dvejojai negalima suprasti. Neprielankaus p. Gabriui jausmo, reiškia, yra, tik jau neduos tam jausmui į paviršių iškilti.

"Lietuva", "Katalikas" nors šaltai viską priima, bet nei nesišiaušia.. Pp. Yčo, Gabrio ir kitų veikimą stengiasi apginti, nes mato išganingu.

Visa-gi katalikiškoji spauda, suprantama, tą viską labai karštai remia.

Tyčia padarėme tokią, nors turmpą, laikraščių apžvalgą. Tai padarius matosi, kaip mūsų priimama nauji ir naudingi sumanymai. Kalbame apie vienybę ir kitus gražius dalykus, bet praktikoje visai kitaip išeina, negu kalboje užsibriežiame. Reik nuo žodžių prie darbo pereiti, nemokame. Nuo seno katalikai prie bendro darbo kviečia. Nei tariamų laisvamanių, nei socijalistų nesibaido. Ir ko bijotis? Kas nori tiesaus darbo — tedirbi. Bet nelaimė, kad kiti įsikalbėjo sau nepaprastą ligą — klerikalizmo baimę. Ir ta baimė toki didelė, kad nežiūrint didžiausio tautos reikalo, jie neingauja užtektinai drąsos bendrai ką nors veikti.

Mums rodosi, kad jei tą sau inkalbėtą klerikalizmo baimę savyje pergalėtų, ar bent blaivai gyveniman pažvelgtų, pamatytų, kad reikalą turi ne su tariamais klerikalais - baisunais, bet tokiais pat lietuviais, tautą mylinčiais. Tik tuo skirtumu, kad pastarieji yra sykiu lietuviais ir katalikais, branginančiais savo tikėjimą. Rods, tas taip aišku suprasti.

Photo by American Press Association.

Parodoma miesto Ba gdado vaizdas. Jis randasi Mesopotamijoj, Turkijoj. Senovėje, tas miestas buvo garsus, žinomas iš "Tūkstantis ir viena naktis" pasakų. Dabartiniu laiku anglų kariuomenė visai netoli to miesto ir stengiasi jį paimti.

SERBIJOJ KAMPANIJA UŽBAIGTA, SAKO VOKIEČIAI.

VEIK VISA SERBIJA UŽIMTA.

Serbams teliko mažas savos žemės sklypelis ginti. Jų valdiškos įstaigos ir didžiuma kariuomenės iš Serbijos persikėlė į Albaniją ar į savo tautos antrą viešpatijėlę - Juodkalniją. Vokiečiai sakosi, jie prieš serbus daugiau nemaną kariauti, nes ko jie norėjo, to ir atsiekė — prasiskynė sau kelią į Turkiją. Jie sakosi prieš serbus daugiaus nekariaus, tik tiek Serbijoj kariuomenės laikys, kad apsigynus nuo serbų užpuldinėjimų.

Bet vėl kiti spėja, kad tai tušti žodžiai. Sakoma, kad vokiečiai tyčia leido serbų kariuomenei į Juodkalniją pabėgti, kad paskui sykiu iš visų pusių ant tos mažos viešpatystėlės užpuolus ir visą kariuomenę — serbų ir juodkalniečių — privertus pasiduoti.

Kaip ten tikrai bus — nežinia.

GRAIKIJA NUSILEIDŽIA.

Graikija, talkininkų laivyno apsupta, turėjo jiems nusileisti. Ji dabar prižada nieku nekliudyti talkininkų karės veikimams. Talkininkai gali naudotis jos gelžkeliais kariuomenės ir visų karės reikmenų pervežimui.

RUMUNIJA LINKSTANTI PRIE KARĖS.

Talkininkai daug vilties dabar deda Rumunijoje. Jie tvirtina, kad Rumunija stos karėn prieš bulgarus ir teutonus. Prirengus didelę kariuomenę prieš bulgarus ir Rusija su kuria, sakoma, ji padarius galutiną sutartį užpulti ant Bulgarijos ir Austrijos.

Bet tai tik spėliojimai.

ITALAI SU AUSTRAIS SMARKAUJA.

Italai nenustoja austrų užpuldinėję ir nuo jų po biskį žemės atėminėję. Kad tą italų nuolatinį užpuldinėjimą sustabdžius, austrai pasirįžo italams smarkiai uždrožti. Jie sutraukė, kiek galėjo, rezervų apie Goriciją ir staigiai užatakavo italų linijas. Kaip žinios praneša, italų frontas buvo sulaužytas ir austrai prasimušo per italų linijas. Bet tas jiems ant gero neišėjo. Italai susisuko ir savo atvėju užatakavo austrus, nugruzdami juos atgal, atsiimdami prarastas pozicijas ir suimdami daug nelaisvių.

Del Goricijos italai veda jau daug mėnesių kampaniją, bet jos neįstengia jokiu būdu paimti, nors tos tvirtovės keletą fortų jau esą sudaužę.

RUSIJOS IR PRANCŪZIJOS FRONTE RAMU.

Kaip Prancūzijoj, taip ir Rusijoj armijos, matomai, apsistojo žiemavoti. Taigi neparodo didelio veikimo. Nors didelio veikimo neparodo, bet daro mažas ir netikėtas atakas Taip apie Pinską rusų kareiviai netikėtai pračiuožė pro vokiečių linijas, užpuolė divizijos sėdybą, suimdami du generolu, komandierių ir kitą vyriausybę.

Jau kelintą sykį iš Petrogrado pranešama apie *letuvių* pulko pasižymėjimą apie Dvinską. Ar tas pulkas tikrai iš lietuvių susidaręs ar tik tokį vardą nešioja — sunku atspėti. Gali būti, kad vieni lietuviai sudarė pulką, lygiai kaip ir latvių, bet gali būti tas pulkas tik iš vardo lietuvių.

TALKININKAI VĖL ANT GALIPOLI SUJUDO.

Vokiečiams sau kelią į Turkiją praskinus, talkininkai buvo bemaną kampaniją ant Gallipoli pussalio visai mesti. Dabar-gi pranešama, kad jie ten smarkiau veikią. Kol vokiečiai kanuolių, amunicijos turkams neprivežė, jie turkus atakuoją. Sako, šį-tą laimi, bet vis nedaug. Kaip ten nebūtų, bet Dardanelių prieš vokiečių pagelbos atėjimą jie nesuspės paimti, kaip negalėjo paimti iki šiam laikui. O gal atakos daroma tam, kad saugiau galėtų nuo Gallipoli pasitraukti? Vienu žodžiu, kas manoma daryti, yra paslaptim.

KARD. HARTMANN.

Kardinolas von Hartmann'as, Cologne'os arcivyskupas šivažiuoja Ryman. Sakoma, kad jis turi popiežiui nuvežti svarbių žinių. Kadangi jame turi nemaža pasitikėjimo kaizeris Vylius ir taipgi artiniai stovi prie apaštališkojo sosto, tai dabar spėjama, kad per kardinolą Hartmann gali būti pasiulyta taika per popiežių.

Amerikos Zinios

TAIKOS VYKINTOJAI.

Nelabai senai Baltuose Rumuose Washingtone apsilankė pas prezidentą Wilsoną p-ni Rosika Schwimmer iš Vengrijos ir p-ni P. Snowden iš Anglijos. Šios žymios Europos moterys aiškino Suv. Valstijų prezidentui, kaip dabar Europoj stovi dalykai su taika ir prašė Wilsono padėti įvykinti taiką kariaujančiųjų Europos viešpatijų tarpe. Prezidentas, kaip laikraščių pranešama, buk užtikrinęs tas moteris, kad jeigu neutralės viešpatijos sušauks taikos reikalais konferenciją, Amerika neatsisakys pasiųsti ton konferencijon savo atstovo.

Bet tuomi pačiu laiku prezidentas pažymėjo, kad dabar dar rūpintis apie taiką būtų peranksti.

Iš New Yorko-gi pranešama, kda Henry Ford, žymus Amerikos milijonierius ir didžiulių Detroito automobilių dirbtuvių savininkas, kelia sumanymą, kad reikia Europon pasiųsti žymiausius Amerikos taikos šalininkus, kurie pasitengtų numalšinti Europos suirutę. Kol kas pasižadėjo šį sumanymą vykinti J. Wanamaker, New Yorko ir Philadelphijos pramoninkas, Fred C. Howe, emigracijos komisierius iš New Yorko, jo žmona ir keletas kitų.

Fordas tikisi, kad prie jo pacifistų kuopelės prisidės ir buvęs Suv. Valstijų sekretorius Bryanas.

Ši Fordo taikininkų partija mananti apleisti Ameriką "Oscar II" laivu gruodžio 8 dieną.

PRANCŪZIJA ATSISAKO NUO CHICAGOS MĖSOS.

Chicagos skerdyklų firma "Armour and Co." padarytos su Prancūzijos valdžia sutarties, pasiuntė prancūzų kareivijai 3.500 tonų sušaldytos jautienos, kurią Prancūzija ne tik kad nepriėmė, bet tuojaus sugrąžino "Meissonier" laivu atgal. Kodel tos mėsos prancūzai nenorėjo vartoti, apie tai užtyli Chicagos Stock Yardų valdininkai, bet spėjama, kad ta mėsa buvusi ne per daug sanitariškai sutaisyta.

ROOSEVELTAS NENORI BŪTI KYNŲ KARALIUM.

Kiek laiko atgal Amerikos spaudoje buvo garsinama, jog buvęs Suv. Valstijų prezidentas, T. Rooseveitas, rengiasi į Europą kariauti su vokiečiais. Kuomet apie tai Rooseveltą uzklausė tarptautiškos spaudos susivienijimo atstovai, jis garsiai nusijuokė ir atsakė, kad apie kariavimą nei nesapnavęs.

—Nesenai, — juokėsi Rooseveltas, tuli "politikos" didvyriai ir Amerikos "diplomatai" siulė man Albanijos karaliaus sostą, paskiaus norėjo mane apšaukti Meksikos diktatorium, o yra ir tokių, kurie būtinai norėtų mane matyti Kynų valdonu. Tik prie tų visų garbių nelabai mane traukia, — užbaigė kalbą, garsiai nusijuokdamas, Roosevelt as.

"METRAŠTIS" 1916 M. JAU IŠĖJO IŠ SPAUDOS.

Yra tai veikalas, kokio lietuviai dar neturėjo. Turi 448 puslapius. Telpa apie 150 fotografijų: mūsų veikėjų, rašytojų, draugijų, kliubų, bažnyčių ir tt. Knyga labai graži, stora. Skaitymo įvairaus ir naudingo visiems metams. Telpa joje 15 visokių skyrių. Paliečia kiekvieną gyvenimo klausimą. Daugybė informacijų. Popiera pirmos rųšies. Sveria 2½ svaro, nemažo formato.

"Metraščio" išleista 10,000 egzempliorių su keliais šimtais. Išleidimas atsėjo netoliesia 5000 dolerių.

Ir taip:

Popieris lėšavo	**$1,400.00**
Raidžių sustatymas	**800.00**
Presa (spauda) ..	**900.00**
Fotografijoms kli-šių padarymas	**.700.00**
Redaktoriui už darbą	**600.00**
Viršeliai	**200.00**
Ekspresas, krasa ir kitokie dalykai	**200.00**

Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija tą milžinišką darbą atliko ne del biznio, bet del žmonių gero. Po didelio apsvarstymo, kad žmonėms padarius "Metraštį" prieinamu, nutarė pardavinėti jį po 50 centų, jeigu bus užsakoma nemažiau dešimties egzempliorių ir jeigu patys užsisakytojai apsimokės persiuntimo lėšas. Atskirai perkantiems bus po 75 c. L. K. Sp. Draugija kainos jokiu būdu nebegalėjo sumažinti, nes pati ant savo nebeišeitų, turėtų pakelti didelius nuostolius. "Metraščio" kaina, parduodant jį su pelnu, turėtų buti kokie $3.00 už kiekvieną egzempliorių mažių-mažiausia.

Užsakymų gauta jau keli tūkstančiai. Kurie nori pirkti lai pasiskubina. Paskui bus per vėlu, nes greitai išsisems visa laida.

Orderių siuntimui adresas:

REV. V. KULIKAUSKAS,
1631 W. North ave.,
CHICAGO, ILL.

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

FEEDING HILLS, MASS.

Didelės tabako plantacijos.

Mažiukas tai miestelis. Dirbtuvių taip kaip nėra,bet čia bene bus didžiausios visoje Massachusetts valstijoj tabako plantacijos. Praeitą vasarą buvo užsodinta tabako net 320 akrų.

Lietuvių mažai.

Lietuvių šioje apielinkėje randasi nedaug: 5 šeimynos ir apie 10 pavienių. Savų organizacijų neturime, bet bemaž visi priguli į aplinkinių miestelių draugijas, kaip va, Hartfordo, Springfieldo, Westfieldo ir kitų.

Platina katalikišką spaudą.

Dauguma mūsų lietuvių liuosą nuo darbo laiką, vakarus praleidžia gerų katalikiškų laikraščių skaityme. Pareina čia "Draugas", "Katalikas" ir kiti, iš kurių žmogus turi daug naudos ir sustiprina savo dvasią. Atsiranda ir tokių, kurie sako, kad nėra laiko laikraščius skaityti, bet kuomet užklausi, kame priežastis, — nieko neatsako.

Linkėtina visiems pamesti senus nerangumus, o pradėti gyvenimą naujos, gyvos dvasios prisilaikant.

"Draugo" skaitytojas.

CLEVELAND, OHIO

Vyčių šeimyniškas vakaras.

Lapkričio 21 dieną L. Vyčių 25 kuopa surengė linksmą ir gražų šeimynišką vakarėlį. Programas buvo labai įvairus ir reikia pasakyti, mūsų Vyčiai puikiai jį išpildė.

Vakaro vedėjas, p. J. Sakalauskas, trumpai paaiškino susirinkusiems šeimyniškų vakarų svarbą ir tikslą. Po prakalbėlės p-lė Z. Bagdžiunaitė padeklemavo p. J. Sakalausko originales eiles "Jaunimui", paskirtas autoriaus L. Vyčių 25 kuopai. Publika kaip deklematorei, taip ir autoriui išreiškė padėką garsiu delnų plojimu.

P. J. Žitkevičius kalbėjo apie draugijų reikalus ir nurodė svarbą iš sutartino darbo. Kalba buvo labai užimanti ir visiems patiko. Toliaus kalbėjo p. V. A. Greičius. Šis kalbėtojas ragino lietuvius prie vienybės ir paskiaus priminė apie baisiąją Europos karę. Prabylo šiame vakare ir Vyčių kuopos pirmininkas, p. M. Rusiackas, kurs linkėjo kuogeriausio pasisekimo šiai kuopai.

Po prakalbų p-lė Z. Bagdžiunaitė sudainavo tikrai artistiškai duetą "Myliu aš tėvynę". Dar buvo eilučių, kurias išpildė p-lės M. Janušauskaitė ir E. Žitkevičiutė.

Užbaigiant programą sudainuota Tautiškas ir Vyčių Himnai.

Šis vakarėlis, — tai mūsų jaunimo prakilnų jausmų atspindis. Viskas paties jaunimo sugalvota ir išpildyta. Šokiai, žaislai lietuviški, vakaro dvasia pilnai tautiška.

Daugiaus panašių vakarų!

Špokas.

ROCKFORD, ILL.

Ir čia veikiama.

Mūsų mieste gyvena nemažai lietuvių ir gana smarkiai veikia. Turime savo kooperatyvišką krautuvę-grosernę, kuriai puikiai sekasi. Kiekvienas šeras į metus laiko pašoko iki 80 dolerių.

Darbininkų prakalbos.

Nesenai čia atsibuvo aidobliečių prakalbos. Kalbėtojai agitavo už savo partiją. Niekko ypatingo nepasakė. Laike prakalbų buvo ir deklemacijų.

A. D.

MINERSVILLE, PA.

Jaunimo pramoga.

Lapkričio 15 dieną Minersville's Vyčių kuopa surengė puikų vakarėlį. Nors tai dar naujai susitvėrusi kuopa, bet rūpestingai prisirengė prie pirmo vakaro.

Svetainė buvo išpuošta veliavomis baltos ir mėlynos spalvos su parašais "Vyčių Diena"; estrada — padabinta žaliais vainikais, elektros žiburėliais ir amerikoniškomis veliavomis. Už taip gražų svetainės papuošimą reikia ačiū pasakyti P. H. Mandzarskui ir A. Varnagiriui, kurie daugiausia tuomi dalyku pasirūpino.

"Cicilikų" vargai.

Nors oras tą dieną buvo šaltas, bet žmonių prisirinko pusėtinai. Žinoma, atsilankė ir "cicilikų" pažiūrėti, kaip Vyčiai darbuojasi. Nabagai tie mūsų "draugučiai"; jie tikrai manė, kad Minersville's jaunuomenė taip ir snaus visą amželį ir "draugams" bus galima čia sutverti žemiškąjį rojų. Koks-gi jų buvo nusistebėjimas, kuomet pasirodė Vyčių vakaro pagarsinimai.

— Ak! atsiduso "cicilikai", jau ir čia nebėra mums ramios vietos. Tie Vyčiai — tai nedoriausis Gabrio išmislas.

Na, padėkime, kad Vyčiai ištikrųjų p. J. Gabrio išmislas, tai dar nėra ko taip siel vartauti, nes Vyčių organizacija savo prakilnumu pralenkė visas kitas draugijas. Patartina ir "cicilikams" geriaus apsipažinus su Vyčių konstitucija, pamesti savo visus rojus", o sykiu su Vyčiais stoti prie doro darbo.

Vakaro programas.

Programas daugiausia susidėjo iš dainų, deklemacijų ir dijalogų. Deklemacijas gražiai išpildė p-lės M. Pivnickaitė, V. Ambrozevičiutė ir p. p. M. Bobryšius ir J. Bružas. Dijalogą "Argi ne juokai" puikiai atliko p-lė M. Pivnickaitė. Kvartetas susidedantis iš p-lių K. Zakarauskaitės ir M. Jurkaitės ir p.p. J. Bružo ir A. Varnagirio sudainavo "Vilija".

Užbaigiant vakarą padainuota Vyčių Himnas.

Po visako gražiai pažaista ir pašokta. P. M. Dobryšius ir p-lė Jurkaitė, daugiausia gavę atviručių per skrajojančią krasą, išlaimėjo dovanas.

Beje, pelnas nuo vakaro skyriamas L. Vyčių kuopos naujam knygynui.

M. P.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Didelės iškilmės.

Lapkričio 25 d. įvyko pašventinimas lietuvių bažnyčios. Pašventinimo iškilmėj dalyvavo didelė žmonių minia, keliolika draugysčių. Vyskupas McCort atliko pašventinimo apeigas, dalyvaujant daugyvei kunigų. Platesnios žinios bei aprašymas bus vėliaus pasiųsta į "Draugą".

Reporteris.

NASHUA, N. H.

Streikas.

Jau praėjo septynios savaitės, kaip sustreikavo Nashua audinyčių darbininkai, skaičiuje kelių tūkstančių žmonių. Audinyčiose daugiausia dirba lietuviai ir lenkai, kitų tautų darbininkai už tokias mažas mokestis nenori dirbti.

Kompanija ne tik kad mažas mokestis mokėjo, bet dar visokiais kitais būdais išnaudojo darbininkus. Nebeiškesdami tokio žiauraus apsiėjimo, darbininkai išėjo į streiką, reikalaudami geresnių darbo sanlygų. Kompanija apie pagerinimą darbininkų būvio nenorėjo nei klausyti ir laikė uždarius dirbtuvių vartus net septynias savaites. Gązdino darbininkus, visokiais būdais baugino, bet neįstengė sulaužyti darbininkų dvasią. Tuomet panaudojo kitokį įrankį streikuojančių darbininkų inbauginimui. Tapo pagarsinta laikraščiuose, kad dirbtuvių vartai atsidarys lapkričio 22 dieną. Tuo tarpu kompanija pertraukė iš apielinkės miestų kelias dešimts valkatų, apginklavo juos, prikabino kiekvienam ant krūtinės bleką, ir visi laukia lapkričio 22 dienos.

Bet ir žmonės ne miegojo. Tarėsi tarp saves, kaip geriaus užsilaikyti toje dienoje.

Atėjo ir laukiamas panedėlis. Iš ryto jau pradėjo apie dirbtuvės sukinėtis nauji policmonai. Nuėjo ir darbininkai pasižiūrėti ar daug iš jų tarpo atsiras skebų. Jokio sumišimo, ermiderio nekilo. Tur-būt kompanija manė, kad vartams atsidarius, darbininkai pradės grustis į dirbtuves ir tuomet kils baisiausi suirutė. Bet žmonės taip tykiai užsilaikė, kad visi stebėjosi iš darbininkų sąmoningo pasielgimo. Iš streikuojančių darbininkų nei vienas nėjo dirbti.

Tvirtai visų darbininkų tikima. kad ir toliaus visi panašiai elgsis ir streiką laimės.

Nashua streikieris.

BINGHAMTON, N. Y.

Nenusisekusi paskaita.

Lapkričio 21 dieną šv Juozapo par. buvo parengusi paskaitą, iš kurios tikėtasi labai gerų pasekmių. Bet atsitiko toks nepaprastas dalykas, kad paskaita negalėjo įvykti ir visas triusas nuėjo niekais.

Svetainės (kokios? Red.) pirmininkas atiduodamas viršutinę svetainę paskaitai į apačią, tą patį vakarą, inleido vestuves.

Paskaitai prasidėjus, apačioje kilo didelis triukšmas, taip, kad žmonės nebegalėjami klausytis paskaitos, išsiskirstė. Paskaita atidėta gruodžio 5 dienai.

Patartina svetainės pirmininkui kitą syk geriau apsižiūrėti, kad ateityj daugiaus tokių dalykų neatsikartotų. Nuo vieno jaučio dviejų skurų nenulupsi, bet dar gali ir patį jautį palydėti.

Binghamtono Koresp.

ROSELAND, ILL.

Vyčių vakaras.

Nedėlioj, lapkričio 21 d. L. Vyčių 8 kuopa surengė vakarą, kuriame buvo sulošta gražus veikalas "Tarp dilgėlių rožės". Lošikai gana gerai savo roles atliko ir pilnai publiką patenkino.

Žmonių ant vakaro prisirinko daug ir visi gražiai užsilaikė. Po teatro buvo šokiai ir žaislai, kuriuose dalyvavo Roselando Vyčiai, taippat buvo nemažai svečių iš 13 ir 36 Liet. Vyčių kuopų.

Ten buvęs.

BALTIMORE, MD.

Našlaičių ir pavargėlių namai.

Per L. R. K. Federacijos 5 kongresą, atsibuvusį Brooklyne, N. Y., buvo pakeltas klausimas, kad reikia steigti Naujoj Anglijoj lietuvių kolonijose pavargėliams ir našlaičiams namus.

Chicagos lietuviai prie tokios įstaigos jau baigia prieiti, bet ton įstaigon negalės sutilpti visos Amerikos lietuvių našlaičiai ir pavargėliai. Reikėtų pasirūpinti ir rytinių kolonijų lietuviams apie labdaringąjį darbą.

Man ding mes galėtume net kiekvienoj lietuvių kolonijoj tokias įstaigas užlaikyti, kuriomis turėtų pasirūpinti vietos labdaringosios draugijos.

Kurios parapijos tokias draugijas ar įstaigas jau turi, būtų labai geistina, kad praneštų apie savo veikimą laikraščiuose, o mes tuomet, sužinoję, kaip tvarkoma kitur labdarybės reikalai, galėtume iš jų pavyzdį paimti ir pradėti vykinti šventą darbą. Prie to galima būtų didesnėn vienybėn sueiti ir daugiaus naudingo darbo nuveikti.

Baltimore's lietuviai jau turi keletą centų sudėję labdarybės naudai, tikimos, kad tų centų atsiras ir daugiau. Tik dirbkime!

Broliai ir seserys, stokime visi prie darbo ir šelpkime savuosius našlaičius ir pavargėlius!

J. Grebliauskas.

DETROIT, MICH.

Artimo meilės apsireiškimas.

Lapkr. 26 dienoje vietinėje lietuviškoje bažnyčioje atsilaikė uždūšinės pamaldos už duš. Bakšaičių ir Viltrakių šeimynų. Po uždūšinių pamaldų — bažnyčioj melstasi išprašymui santaikos kariaujančioms tautoms ir tam tikslui buvo atskaityta Šv. Tėvo Benedikto XV malda.

Iš bažnyčios p. M. Bakšaitis savo gimines ir pažįstamus užsiprašė ant pusryčių. Atsilankė ir vietinis klebonas, kun. K. Skrypka. Bešnekučiuojant užsiminta ir apie Lietuvos nelaimes, — o, kad geriau priderančią užuojautą išreiškus, sumesta ir mažuma aukų, kurias tad ($24.00) su aukotojų vardais ir pasiųsta į "Draugo" Redakciją su prašymu, kad malonėtų tuosius kelius dolerius priduoti Tautos Fondui.

Aukojo: Kun. K. Skrypka Kazim. Smalys ir Kaz. Jankus po $2.00.

Po $1.00: J. Vaizdonas, K. Abišala, J. Bajorinas, Bajorinienė Antonina, Bukšaitis M. Zubrickienė Urš., Zubrickas P., Varanauskas S., Varanauskienė Jieva.

Po 50c.: Vietrokienė C., Gudaičiutė Ona.

Išviso $24.00.

Svečias.

$24.00 gauta ir pasiųsta T. Fondo sekretoriui p. Šlakiui.

"Draugo" Red.

BROOKLYN, N. Y.

L. Vyčių vakaras.

Lapkričio 24 d., Ap. P. Šv. parapijos mokyklos salėje atsibuvo pavyzdingas L. Vyčių 41 kuopos vakaras, kuris iš visų atžvilgių gerai pavyko.

Pirmiausia buvo prakalba. Kalbėjo p. Stankevičius iš Bloomfield, N. J. Labai gražiai aiškino L. Vyčių organizacijos tikslą ir ragino čia augusį jaunimą ir iš tėvynės pribuvusį pamest saliūną, o rašytis prie Vyčių kuopų ir lavintis.

Vėliaus perstatyta "Užkerėtas Jackus", vieno veiksmo komedija. Lošime pasižymėjo St. Sukodolskis — Andriūnas, kalvis-girtuoklis, V. Abraičiutė — Agota, J. Adomaitis — Jackus, ir V. Jankaičiutė — Barbora. Šios ypatos atliko savo roles pilnai gerai. Po to buvo žaismės, šokiai, skrajojanti krasa. Pirmą dovaną laimėjo p-lė Ysodžiutė — 4 mėnesiams "Darbininką". Publikos buvo pusėtinai, ypač gražaus jaunimo. Gal ir pelno turės Vyčių kuopa. Linkėtina, kad ir toliaus būtų rengiama panašūs vakarai.

P. M.

PHILADELPHIA, PA.

Moterų Sąjungos vakaras.

Lapkričio 25 dieną A. L. R. K. Moterų Sąjungos 10 kuopa parengė gražų vakarėlį, kuris visais atžvilgiais puikiai nusisekė.

Pradedant vakarą, sąjungietės sutartinais balsais sudainavo "Šelpkim Lietuvą". Paskiaus sekė prakalbos, iš kurių geriausia nusisekė mūsų vietos klebono, kun. J. J. Kaulakio, kalba. Po prakalbos buvo sąjungietės referatas (Apie ką? Red.).

Labai publiką prijuokino, referatui užsibaigius, pasirodžiusi ant estrados "Raseinių Magdė", tik ką iš po Vokietijos valdžios atvažiavusi Amerikon grinorka.

Po to kalbėjo dar p. S. Kvietkus apie Moterų Sąjungos reikalus; labai gerai išaiškino tos organizacijos tikslą ir svarbą.

Kun. Zimblys ragino moteris prigulėti prie Sąjungos ir nurodinėjo Moterų Sąjungos prakilnius darbus.

Buvo dar dainų, pijanu skambinimo ir kitokių margumynų. Vakarą vedė p-ni J. Poškienė ir, reikia teisybę pasakyti, labai sumaniai išpildė savo užduotį.

Ten Buvęs.

BALTIMORE, MD.

Moterų prakalbos.

Moterų Sąjungos 8 kuopa parengė prakalbas šv. Jono bažnytinėj svetainėj lapkričio 25 dieną. Kalbėtojų buvo pakviesta net keletas, bet iš pašauktųjų tiktai vienas pasirodė, būtent, p. J. S. Vasiliauskas, kuris šiame vakare gražiai paiškino kokią svarbią vietą visuomenėje užima mūsų moterys, kaip merginoms reikia atsakančiai prisirengti prie gyvenimo, kad paskiaus jos galėtų sumaniai išauklėti priaugančią kartą, kadangi nuo išauklėjimo jaunuomenės, daugiausia priklauso tautos gerbūvis. Užbaigiant prakalbą, ragino visas moteris ir merginas rašytis prie A. L. R. K. Moterų Sąjungos, kaipo geriausios organizacijos Amerikoje. Prakalba labai visiems patiko.

Nesidarbuojama, kaip reikia.

Šis vakaras buvo parengtas užmezgimui čia moterų vakarinių kursų. Tik gaila, kad mūsų moterys nelabai rūpinasi šiuomi svarbiu reikalu, nes ir šiuo kartu jų susirinko mažas burelis. Nežiūrint mažo skaičiaus susirinkusiųjų, kursams pradžia padaryta. Trys dienos į savaitę paskirta mokslui. Panedėliais bus mokinama anglų kalba, seredomis — angliškai ir lietuviškai, gi pėtnyčioms — nėrimo ir siuvimo.

Baltimorietės, pasinauduokite puikia proga ir lavinkitės, kaip galėdamos, nes be mokslo šiandieną jau sunku gyventi.

M. Damukaičiutė.

SO. BOSTON, MASS.

"Gedimino Sapnas".

Vietos Vyčių 17 kuopa lapkričio 25 dieną pastatė scenoje 4 veiksmų veikalą "Gedimino Sapnas". Šis veikalas net du sykiu tą dieną sulošta pobažnytinėj svetainėj: 1 val. po pietų vaikams su įžanga 5 c., vakare-gi suaugusiems.

Pirmą sykį lošimas išėjo silpniau, gal del to, kad artistai mažiau domos kreipė į alliekamas roles, bet taip jau vakaras nusisekė. Publikos — vaikučių susirinko virš 200, kurie labai rimtai ir atidžiai tėmijo veikalo bėgį.

Vakare lošimas visais atžvilgiais išėjo puikiai. Pirm pradėsiant lošimą, kun. F. Kemėšis paaiškino susirinkusiems veikalo turintį, kuriuomi labai patenkino publiką.

Veikiančios ypatos.

Gedimino rolėje atsakančiai pasirodė p. F. Strakauskas. Judėjimais, balsu pilnai atvaidino Lietuvos didvyrio typą. Galima pasitikėti, kad iš p. F. Strakausko su laiku išsidirbs geras artistas-mėgėjas.

Gedimino dvariškiai: Skirmuntas — J. Keršis, Butrimas — J. Matiejūnas, Skaurgirdas — J. Vilkišius, Šilgaitis — J. Saniulis neblogiausia išėjo; taip-pat neprastai atrodė A. Jalmokas Ainio rolėje. Kai-kuriems trūko dramatiškumo, bet aplamai imant, įspudis paliko neblogiausis.

P. J. Jakubauskas Protučio rolėje, p-lė P. Bagdonaitė Lelijėlės ir p-lė A. Staniuliutė Vidonės rolėje jau daugiaus inešė gyvumo veikalan ir savo rolių atlikimu parodė, kad jiems gerai pažįstami scenos pagrindai. Ypač gerai išėjo Vidonė.

Vaidylos: Remeikis — D. Antanavičius, Vedeika — P. Grigas ir Autaitis — A. Benoraitis savo užduotį atliko pusėtinai. Geriausia iš jų pasirodė D. Antanavičius Remeikio ir seno kunigo rolėse.

P. J. Petrauskas Sekio rolėje per tykus išėjo, reikėjo šiek tiek garsiau kalbėti ir būtų puikiai pavykę.

Pagaliaus ketvirtame akte p. J. Jakubauskas 110 metų senelio rolę lošęs, tik jau gerai išėjo. Visais savo judėjimais taip ir priminė seną žilgalvį Lietuvos senuką.

Kaikurių artistų grimas buvo per silpnas. Dauguma artistų daugiau buvo panašūs į kokius ten "burliokus", bet ne į Lietuvos vyrus. Paredinios buvo labai puikiai pritaikintos šiam veikalui.

Už gerą parėdnių pritaikymą reikia pagirti vietos Vyčius, kurie patys savo rankomis drabužius pagamino.

Margumynai.

Be veikalo buvo dar nemaža visokių kitų įvairumų, kaip tai dainų, muzikos ir tt.

Protarpiais p. P. Grinkevičius sudainavo solo "Saulelė raudona" ir "Kur bakužė samanota"; p. D. Antanavičius — "Skiniau, Skiniau" ir kitą dainelę. Dainos gana malonia praskambėjo svetainėje. Paskiaus dar P. Grinkevičius sudainavo "Vai putė, putė" ir "Mano laivas".

P-lės Valentukė smuiku ir Z. Stankevičiutė pijanu sugriežė duetą. A. Bruzga pamargino programą korneto muzika.

Bostoniečių garbei.

Šio didelio vakaro sumanus surengimas ir gražus programo išpildymas gali paliudyti, kad Bostono lietuviai nesnaudžia pakampėse, bet dirba išsijuosę. Ypaččia reikia pagirti vietos Vyčius, kurie prie kiekvieno kiltesnio sumanymo pirmieji stoja ir vykina jį kuogeriausia. Pasitikima, kad ir ateityj Bostono lietuviai irgi darbuosis dailės ir visuomenės srytyse.

Svetys.

KENOSHA, WIS.

Pasidėkuojant vietos klebono, kun. Balinsko, darbštumui., Kenosha lietuviai kas kart daugiau veikia. Klebonaujant čia kun. Balinskui, galutinai sutvarkyta parapijos, mokyklos reikalai ir pradėta gyviau rūpintis visuomeniškais dalykais.

Ketverge, lapkričio 25 dieną, čia įvyko gana iškilmingas vakaras, parengtas tikslu parinkti aukų nuo karės nukentėjusiems lietuviams.

Programo išpildymas.

Vakaras pilnai nusisekė. Tą gali paliudyti gražiai išpildytas vakaro programas. Pirmiausia sudainuota Lietuvos Himnas, po kurio p. J. Karosas iš Chicagos trumpai paaiškinęs dabartinį Lietuvos padėjimą, ragino visus aukoti nuvargintems lietuviams. Aukų sumesta $25.36.

Vakarą surengė šv. Benedikto draugija, kuri nuo senai gana uoliai darbuojasi Lietuvos sušelpime.

Po prakalbos šv. Petro bažnytinis choras, vadovaujant p. Br. Nekrašui, vietos vargoninkui sudainavo gražiai "Eina garsas nuo rubežiaus", "Tekėjo saulelė" ir Šėriau žirgelį".

Po to kalbėjo p. K. Pakštas, "Vyčio" redaktorius, apie organizacijas, spaudą ir jaunimą. Kalbėjo gerai ir labai pavyzdingai nurodė katalikiškos spaudos, organizacijų ir Lietuvos Vyčių svarbą lietuvių gyvenime.

Užbaigus prakalbas choras vėl sudainavo keletą gražių dainelių.

Antrą syk p. J. Karosas pakalbėjo apie draugijas ir paragino prie jų rašytis. Prie to užsiminta ir apie laikraščius. "Vytis" laimėjo šį vakarą 5 prenumeratas, gi "Žvirblis" net 11.

Vakaro vedėju buvo p. J. Trakšelis.

Vietinis.

Neužvydėtinas Graikijos padėjimas — iš kur smarkesnis vėjas paputė, ten ir sukis.

Worcesterio Kronika

ANGLŲ SPAUDA APIE LIETUVIUS GIEDORIUS.

Pastarais laikais anglų spauda sujudo rašyti apie lietuvius. Daug apie lietuvius parašė ir vietiniai (Worcester, Mass.) laikraščiai, ypatingai-gi "Worcester Telegram". Žinoma, tie visi raštai apie mūsų tautą telpa ačiū pasidarbavimui mūsų lietuvių veikėjų. Seniaus angliški laikraščiai Amerikoje rašydavo apie lietuvius, vien tiems kokią piktadarybę padarius(susipešus, apsivogus etc.). Nūnai-gi jau svetimtaučių rašoma apie lietuvių papročius, lietuvių istoriją, lietuvių tautos judėjimą prie atsiekimo Lietuvai autonomijos. Gi pastarais laikais, patėmyta anglų laikraštijoje straipsniai apie lietuvių veikimą muzikos srityje. Norėčiau čia ypatingai pažymėti du straipsniu:

Vienas jų tilpo *"Worcester Telegram"* Sept. 13, 1915. Tenais reporteris pasinaudojo p. St. Šimkaus prakalba apie lietuvių muziką (sakytą Worcester'y rugs. 12 d.), kame platokai aprašoma apie ypatybes ir skaitlingumą mūsų liaudies dainų. Praeitą pavasarį, kuomet Worcester'io šv. Kazimiero bažnyčios choras sudainavo p. Č. Sosnausko Kantatą "Broliai" Plaza teatre, vietiniai angliški laikraščiai apie tai plačiai pažymėjo, o "Worcester Telegram" indėjo choro paveikslą.

Muzikališkas Worcesterio lietuvių ūpas šiais metais pašoko dar augščiau, kuomet iš priežasties p. Šimkaus atsilankymo buvo surengta didelis koncertas, kuriame dalyvavo ir patsai mūsų kompozitorius, p. Šimkus. Garsas kantatos "Broliai" ir didžiojo šio rudens koncerto pasiekė net New Yorko laikraščius. Didžiulis žurnalas *"Musical America"* savo specijaliame "Fall Issue" (spal. 16, 1915) indėjo gražų šv. Kazimiero bažn. choro paveikslą, labai prielankiai apie jį atsiliepdamas (Fifty finely trained voices constitute the famous St. Casimir's Church Choir).

Kad šitokie ir mūsų tautos kultūriško veikimo aprašymai anglų spaudoje yra labai naudingi del pakėlimo mūsų vardo tarp svetimtaučių (pažįstančių lietuvius beveik tik iš negatyvės pusės) dvejoti negalima. Kad šitie žodžiai pažadintų mūsų bažnytinių chorų giedorius prie lavinimo savo balsų, prie statymo svarbesnių muzikališkų veikalų, prie pakėlimo lietuvių vardo anglų spaudoje yra tai šių žodžių rašytojo troškimas.

Kun. J. J. Jakaitis.

PAŽYMĖTINA PRAKALBA.

Lapkr. 14 d. Tautos Fondo skyrius parengė prakalbas. Kalbėjo vietinis Tautos Fondo komiteto pirmininkas, kun. J. Jakaitis. Aiškino apie Tautos Tarybos veikimą, apie Tautos Fondo darbavimosi šelpime tėvynės ir politiško veikimo delei išsirūpinimo Lietuvai autonomijos. Išrodė, kad šių dienų patsai svarbusis klausimas nėra "kam prigulėsime?" tečiaus "kaip prigulėsime?" Vadinasi, visų lietuvių rupesčiu turėtų būti *susispiesti į politišką vienybę del iškovojimo Lietuvai autonomijos.* Kad Lietuva bent autonomiją galės gauti, esą labai galimas dalykas, nes karė gali užsibaigti be visiškos pergalės — kuriai nors kariaujančiai pusei ir kokiai valstijai Lietuvą neatiduotų, ją atiduos kaipo autonomišką, jei tik patys lietuviai to smarkiai dabar reikalaus, dar prieš santaiką. Esą, neišmintinga ir vaikiška būtų laukti, kad mums autonomija iškristų pati, kaip koks lietus iš dangaus. Tokio didelio pagerinimo reikia netik nuolat prašyti, bet ir reikalauti. Šiandieną, kuomet lietuviai ir Lietuva yra dar plačiam pasauliui mažai žinomi, kaip-gi tad, esą, norėti, kad ką nors gautume mes, tie, kurių patsai egzistavimas nesąs užtektinai paskelbtas. Lietuvių katalikų, tų tikrų tautininkų, "Tautos Fondas" daug jau pasidarbavęs prie išdėstymo ir išplėtojimo lietuvių tautos reikalavimų tarp Amerikos ir Europos politikierių ir visuomenės. Sugrįžę atstovai iš atmintino garsaus Chicago's seimo daugelyje laikraščių prabilę lietuvių tautos reikale. Tik gaila, esą, kad laisvamaniai, šliuptarniai ir socijalistai atsimetė nuo Amerikos lietuvių seimo Chicagoje ir vėliau atlaikę savo barnių seimą. Tie metai laiko, kurie jau praėjo po seimui, turėję jau mūsų "atsimetėlius" intikrinti, kaip jie didelę klaidą padarę atsimesdami nuo bendro veikimo Lietuvai teisių atgavime. Ir, girdi, šiame laike, kuomet kiekvieno lietuvio morališkos spėkos turėtų būti suorganizuotos ir intemptos į bendrą ir drąsų veikimą išreikalavime Lietuvai autonomijos, tai esą, būtų nedovanotina kaltė prieš tėvynę — kelti partijų ginčus.

Buvo labai daug žmonių.

Svetainė buvo taip pilna žmonių, kad ir stovėt nebuvo kur ir daug norinčiųjų negalėjo užgirsti prakalbų.

Blaivininkų teatras.

Lapkričio 11 d. Blaivininkų teatrališka kuopa gabiai sulošė komediją "Jurgis Durnelis". Artistai roles atliko labai gerai. Be to p-lės Ona Liuterskiutė, Juzė Steponkaitė, E. Urbanavičiutė, Magdė Landžiutė sudainavo labai gražiai keletą dainelių pritariant p. Čižauskui ant piano. P. Ant. Čiginskas ir p. Skrickis dainavo solo. Mūsų gabus vargonininkas, p. Čižauskas, artistiškai sudainavo "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka". Mūsų kuopos dvasiškas vadovas, kun. Jakaitis prakalboje iškalbingai ragino prie blaivybės. Buvo ir dijalogas "Cicilikas ir Meškininkas", bet nesužinojau jų vardų. Vakaras užsibaigė blaivininkų himnu, kurį sudainavo visa blaivininkų draugija. Žmonių buvo daug ir visi likosi užganėdinti. Vakaras buvo lošiamas statomos bažnyčios naudai ir davė pelno apie $46.00.

Moterų pramoga.

Lapkričio 18 d. Moterų Sąjungos 5 kuopa turėjo smagų balių. Buvo daug svečių ir gražiai pasilinksmino be svaiginamų gėrimų.

Jaunojo Choro vakarėlis.

Lapkr. 21 Jaunesnysis choras parengė gražų ir labai įvairų vakarėlį. Monologai, deklemacijos, dainos, skambinimai ant pijano taip užbovino publiką, kad iš visų kraštų buvo girdėti išsitarimai: — niekad tokiame gražiame vakare nebuvau. Labai gailisi tie, kurie šiame vakare nedalyvavo. Vakarėlis davė pelno naujiems vargonams apie $74.00. Už didelį vakaro pasisekimą garbė vargonininkui, p. Čižauskui.

Lapkričio 28 laukėme išsiilgę mūsų didelio lietuvių katalikų veikėjo, kun. Dr. Maliausko. Jo priėmimui "Tautos Fondo" komitetas paėmė didelę svetainę. Gaila, kad tai jau bus pradžia advento, nes worcesteriečiai norėjo svečią tikrai gražiai priimti.

Discipulas.

DAR APIE MAŽUČIŲ CHORISTŲ VAKARĄ.

Nedėlioj, lapkričio 21 d. mažasis šv. Kazimiero parapijos choras parengė muzikališką vakarą.

Pirmiausia vietos klebonas, kun. J. Jakaitis paiškino apie atsibuvusią Kopenhagoj Lietuvių Konferenciją. Jo kalba buvo labai aiški ir įspudinga.

Paskiau mažučių mergaičių choras sudainavo daineles "Kai aš" ir "Kur banguoja Nemunėlis".

Programas buvo labai ilgas ir puikiai atliktas. Pažymėtina P. Ginkaus suloštas "Mano Amatas" ir p-lių O. Čiginskaitės ir E. Oriniutės puikiai atliktas dijalogas "Sveika, Kumutė". Gražiai išėjo "Pašėlęs dantis", kurį išpildė O. Čiginskaitė ir J. Liutkevičius. Daug juoko publikoj sukėlė "Vaisiai nuo blakių" P. Ginkaus ir P. Zinkaus sulošti.

Eiles deklemavo V. Gudukiutė, Ona Čiginskaitė.

Iš pijanisčių pasižymėjo O. Čiginskaitė, M. Sčiukiutė, O. Pauliukoniutė, O. Metrikevičiutė.

Ant galo choras padainavo "Pas močiutę augau".

Vakaras nusisekė kuopuikiausia. Labai pageidaujama, kad mūsų mažieji choristai dažniau parengtų panašių vakarų.

Amerikos Lietuvaitė.

MOTERYS, SUBRUSKIME!

Worcesterio moterys kaip galėdamos ir išmanydamos dirba savo sesučių, tautos ir bažnyčios labui. Visas moterų veikimas sustiprėjo ir žymiai pakilo, atsiradus čia Moterų Sąjungos kuopai. Bet dar prie nuoseklesnio veikimo truksta mums, moterims, spėkų. Dar yra daug moterų, kurios nepriguli prie sąjungos ir jos puikių sumanymų neremia. Tad, moterėlės, sukruskime! Visiems parodykime, kad mes esame tikros Lietuvos dukterys, kad mums apeina ir rūpi ir Lietuvos likimas ir mūsų sesučių būvio pagerinimas ir daug kitų prakilnių dalykų. O, kad geriausia savo pareigas atlikus, dėkimes visos į Moterų Sąjungą ir nepamirškime perskaityti gražių straipsnelių apie moterų judėjimą "Drauge" ir "Darbininke".

Nors aš pati dar nesu Worcesterio Moterų Sąjungos kuopos narė, bet tuojaus prie jos prisidėsiu. Kaip teko matyti Worcesterio sąjungietės labai puikiai darbuojasi, tai negalima joms neprijausti ir nepadėti vakarų rengime, teatrų lošime ir t. t.

Visos moterys spieskimes prie Moterų Sąjungos ir didinkime jos kuopą Worcesteryj.

Viską Mačiusi.

LIETUVOS VYČIŲ PARODA.

Pirmosios Lietuvos Vyčių Išdirbinių Parodos reikalai kas-kart geriau tvarkosi. Rengėjai dirba išsijuosę, kad tik kuogeriausia nusisektų. Gaunama ir iš kitur visokių dailės dalykėlių, kurių tarpe yra ir labai gražių.

Kaip matyti Lietuvos Vyčiai šioje parodoje pasirodys labai šauniai. Duok tai Dieve!

Vietos Žvalgas.

LIETUVIAI KITUR.

LONDONAS.

Lapkričio pradžioje vietos klebonas lankėsi po lietuvių stubas, rinkdamas aukas bažnyčios naudai.

Londono lietuvių tarpe pastaruoju laiku žymiai prasiplatino įvairių laikraščių skaitymas.

Mūsiškiai daugiausia žingeidauja apie karės bėgį sužinoti, skaito ir šiaip įvairias žinias, apysakas ir pasakeles. Tečiaus rimtų straipsnių dauguma Londono lietuvių nenoriai skaito, bet šiaip jau apšvietimas pas mus kįla; atsiranda nemažai moterų ir merginų, kurios uoliai skaito laikraščius. Atskirais numeriais pardavinėjama "Išeivių Draugas", "Ežys", "Draugas", "Darbininkas ir kiti.

Cicilikai kaip kam savuosius kaišioja, bet jų literatūros mūsų žmoneliai nenori skaityti.

Kalnavertis.

LONDONAS.

"Rūtos" prakalbos.

Pastaruoju laiku "Rūtos" draugija pradeda rodyti daugiaus gyvumo, rengdama prakalbas ir vakarus.

Sekmadienyj, lapkričio 7 d. atsibuvo "Rūtos" prakalbos, kurios tęsėsi nuo 5 val. po pietų iki 7 val. vakare.

Žmonių ant prakalbų iš pradžių prisirinko nedaug, bet paskiaus suėjo gana nemažas klausytojų burelis. Įžanga visiems buvo veltui, tad reikėjo, kad daugiaus žmonių būtų prisirinkę.

Pirmasis kalbėjo p. J. Šležnikas apie darbininkų išnaudojimą ir kokiais darbininkai turėtų būti. Gana nuosekliai paaiškino p. J. Šležnikas apie darbininkų reikalus, nurodė kokią blėdį darbininkams atneša girtuokliavimas, taip-pat nupeikė ir "cicilikus" už išnaudojimą darbo žmonelių.

Po to kalbėjo p. M. Barulis apie draugijų reikalus, nurodydamas didelę naudą iš prigulėjimo prie organizacijų.

Pagaliaus kalbėjo p. K. Banys apie vakarų rengimą. Prakalbos gana gerai nusisekė ir visiems patiko.

P. Kevelaitis šiame vakare perskaitė keletą žymesnių atsitikimų iš Lietuvių Istorijos.

Buvo ir deklemacijų. Gražiai padeklemavo p. M. Marcinkevičius su savo jauna dukrele, tiesiog puikiai išėjo.

Turiu pažymėti, kad "rūtiečiai" kalbėtojai nėra pilnai išsilavinę prakalbų laikyme, o kaip kuriems visai trūksta drąsos, tečiaus reikia pripažinti jiems ir geras puses. Gerai kad ir tokių kalbėtojų turime. Savo užduotį neprasčiausia atliko.

Prakalbas užbaigiant prabylo ir mūsų klebonas. Iš dalies paaiškino visų kalbėtojų prakalbų turinį ir dar juos pagyrė.

Antras prakalbas "Rūtos" draugija laikys lapkričio 14 d. Pabriešiu šį-tą ir apie tas.

Kalnavertis.

ŠELPKIME LIETUVĄ AUKO DAMI TAUTOS FONDUI.

Skaitykite ir Platinkite "Draugą"

KALĖDŲ DOVANOS

Kad praplatinus daugiaus didžiausį katalikišką laikraštį "Draugą" tarpe dar jo neskaitančių ir pakvietus "Draugo" skaitytojus prie "Draugo" platinimo, mes nusprendėme duoti dovanas kiekvienam, kuris tik užrašys "Draugą" metams kitam arba sau prisiunčiant tiesiog mums $2.00

Prie metinių prenumeratorių duosime sekančias dovanas

Dovana No. 1

KNYGA OLIVERIS TWISTAS

Labai indomi apysaka, parašyta garsaus anglų rašytojo Charles Dickens, vertės $1.00

Dovana No. 2

Keturi numeriai mėnesinio Žurnalo "Pažangos" vertės $1.00

Dovana No. 3

Maldaknygė "Breviorėlis ir braugus Ražančius vertės $1.00

Dovana No. 4

Knyga Huckleberry Finnas

Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV paveikslas, vertės $1.00

Dovaną No. 5 sudaro šios knygelės:

TIESOS ŽODIS SOCIJALISTAMS	*10 c.*
LIETUVOS VYČIŲ DAVANĖLĖ	*10 c.*
KARĖS METU	*15 c.*
KAS BAILYS?	*15 c.*
BLOGI KUDIKIŲ PAPROČIAI	*20 c.*
TARP DILGELIŲ ROŽĖS	*15 c.*
UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ ISSIPLĖTOJIMAS	*15 c.*
VISO	**$1.00**

Dovana No. 6 sudaro šios knygos:

PELENIŲ JURGUTIS, labai graži apysaka	*50 c.*
ŠATRIJOS RAGANOS apysakėlės	*25 c.*
DEGTINĖ	*10 c.*
KATRIUTĖ	*15 c.*
VISO VERTĖS	*$1.00*

Dovana No. 7

KNYGA FABIOLĖ, kurioje aprašoma daug ypatingų daigtų iš laikų krikščionių persekiojimo vertės $1.00

Siunčiant dovanas persiuntimo kaštus mes apmokame.

Norėdami gauti dovanas, išpildykite žemiaus telpantį kuponą ir draug su pinigais atsiųskite "Draugo" Administracijai.

Dovanoms gauti kuponas

"DRAUGO" ADMINISTRACIJAI,
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Gerbiamieji:—
Šiuomi siunčiu $2.00, (jei užsienyje $3.00) už ką meldžiu siųsti žemiaus paduotų adresu Laikraštį "Draugą" visus metus ir man dovaną No. .....

"DRAUGUI" siųsti adresas:

Vardas ir Pavardė .....
No. ir gatvė .....
Miestas ir Valstija .....

Dovanai siųsti adresas:

Vardas, Pavardė .....
No. ir gatvė .....
Miestas ir Valstija .....

Su pagarba .....

Dovanų laikas baigsis 31 d. Gruodžio. Kiekvienas turi ganėtinai laiko ingyti vieną ar kelias iš virš pažymėtų dovanų. Dovanų skaitlius nėra apribotas. Kas gaus vieną naują metinį prenumeratorių, tas gaus vieną dovaną, kas du, tas dvi dovani ir tt.

Pasidarbuokime visi! Tuomi netik laimėsime dovanas, bet prisidėsime prie skleidimo apšvietos, platinant gerą katalikišką laikraštį, ką kiekvienas ir privalome atlikti.

Siunčiant laiškus ir pinigus adresuokite

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St. :-: Chicago, Ill.

Redakcijos Pastabos.

Naujas Laikraštis

Gavome pirmą numerį Cleveland'e leidžiamo laikraščio "Santaika". Leidžia p. P. Šukys. Kas ją redaguoja — pirmas numeris nepasako.

Biskuti apie patį laikraštį ir jo turinį. Laikraštis 4 puslapių, 6 koliumnų. Vadinas, 2—3 syk mažesnis negu kiti mūsų savaitraščiai. Bet užtai prenumerata metams tik 1 dol., nors laikraštis žada eiti kas savaitė. Savo išvaizda, sutvarkymu nedaug kuo skyriasi nuo kitų laikraščių.

Teisybę pasakius, turinys neimponuojantis, nors bevardis redaktorius pataria:

> Mielas skaitytojau, imkie šį pirmąjį numerį "Santaikos" į savo rankas ir džiaugkis kart su mumis.

Vadinas, pats redaktorius iš savo tvarinio džiaugias. Suprantama, kiekvienas savo "tavoru" giriasi. Tik tiek negera, kad tas panašu į biznį. Redaktoriui-gi biznis netinka. Antras panašus nenuoseklumas iškrito "Krisluose", kur su neištariama slapyvarde autorius taip prašneka:

> Paėmęs mūsų laikraščius nežinai, ar juos skaitai, ar po purvyną braidžioji. Išėmus, žinomą, "Santaiką".

Reiškia, kitų laikraščių pasveikinimas. Keista, kad "Krislų" gamintojas išėmimą "Santaikai" padarė jos dar nematęs.

Atsiprašome! Kritiką, patėmijimus pradėjome nuo nedateklių, blogumo ieškojimo. Mat pasirodo, kad visų redakcijų vienoda liga sergama, neišimant, žinoma, ir "Santaikos". Vertėjo-gi pradėti nuo laikraščio pakraipos, gerųjų pusių ieškojimo.

"Santaika" žada eiti katalikiškai-tautiškoje dvasioje. Uždaviniu-gi būsiąs vykintį gyvenime laikraščio vardu užreikštą idėją — santaiką. Ar tas pasiseks ir kaip to darbo imsis naujo laikraščio redakcija, sunku spėlioti. Kol kas pasitenkinama tuo pačiu "prie darbo raginimu". Iš visako tik vienas dalykas paaiški, kad santaiką pradės vykinti nuo didelio polemikos neapkentimo parodymo. Tuo tarpu apie pakantą neprisimenama.

Laikraštis daugiausią skyriamas vietos lietuviams, Cleveland'e radusiems sau pragyvenimą arba artimoje apielinkėje. Laikraštis, taip sakant, nori būti lokaliu. Jei clevelandiečiai įstengs išlaikyti savo laikraštį — tikrai bravo.

Dar sykį visą pirmąjį numerio turinį mintimi perbėgus, galutinai jis pasirodo nei šio, nei to. Vietomis simpatingas, vietomis-gi šiaip jau. Reik tikėtis, kad su laiku jis pagerės. Duok Dieve, kad "Santaika" ineštų gyvumo ir geros valios į Clevelandiečius, kurie, kaip matosi, ne juokais pradeda bruzdėti. Malonu ir tas, kad katalikiškų laikraščių šeimyna papūgės. Vertėtų ir "Santaikai" su kitais katalikų laikraščiais užmegsti artimesnius ryšius.

Naujas Chicagos Arcivyskupas.

Nuo Apaštališko Delegato Washingtone gauta žinia, kad Chicagos arcivyskupu bus nuskirtas vyskupas G. W. Mundelein iš Brooklyn, N. Y. Tą žinią pirmiausia gavo kun. Fitzsimmons, administratorius. Žinia greitai išsiplatino ir nemažai visus nustebino, nes vyskupo Mundelein nuskyrimo niekas nesitikėjo.

Būsiantis a. a. arcivyspo J. E. Quigley inpėdinis yra dar jaunas, turi 46 metus. Tai jauniausias arcivyskupas Amerikoje.

Iš gimimo jis yra vokietis.

Buvo lietuvių parapijos klebonu.

Kuniguosna jis buvo įšventytas 23 metų. Kaip laikraščiai skelbia, jis kurį laiką buvo lietuvių parap. Williamsburg'e klebonu. Jei tas teisybė, tai reiekštų, kad naujas arcivyskupas bus netik su lietuviais, bet ir su lietuvių kalba susipažinęs.

Kaip tik gauta žinia, Chicagos katalikai suskato rengti naujam arcivyskupui iškilmingą sutikimą.

Šv. Jurgio Parapijos Mokykla Įregistruota.

Toks atsitikimas šv. Jurgio parapijai svarbus, o Chicagos ir aplamai Amerikos lietuviams malonus. Tai pirma Chicagoje lietuvių mokykla, kuri ingija pilnas teises ir yra pripažinta "Board of Education". Dabar šv. Jurgio parap. mokyklą baigusiems nereiks laikyti kvotimus įstojant į augštesnes mokyklas. Apie mokyklos pripažinimą buvo pranešta šiokiu laišku.

Board of Education
City of Chicago.
Nov. 24, 1915

Rev. M. Krawczunas,
Pastor, St. George's Lithuanian R. C. Church,
Auburn ave., and 32nd Place
Chicago, Ill.

My Dear Sir:

In accordance with the recommendation of the District Superintendents, St. George's Lithuanian School has been placed on the accredited list. Your graduates may now be admitted to the public high schools of Chicago without examination on presentation of credentials showing graduation.

Very truly yours
Ella Flagg Young,
Superintendent of Schools.

Vienai Chicagos parapijų mokyklų padarius tokį lietuviams svarbų žingsnį, reik tikėtis, kad ir kitose parapijose bus dedama visos pastangos, kad jų mokyklos taptų įregistruotos. Juk ir jos nėra nei kiek prastesnės!

Savais Reikalais.

Artinasi Kalėdos, viena brangiausių krikščionims švenčių. Visi tą šventę stengsis pagerbti, kaip kas išsigali. Pažymės tą šventę ir mūsų spauda.

Kalėdinį "Draugo" numerį manome išleisti nemažai padidintą. Neišsitekdami laiku susirašinėti su skaitlingu mūsų bendradarbių burių, atsikreipiame prie jų viešai. Visų mūsų bendradarbių prašome savo raštais prisidėti prie Kalėdinio "Draugo" numerio pagražinimo ir paįvairinimo. Straipsniai, vaizdeliai, feljetonai ir tt. yra pageidaujami ir jie suras sau vietą.

Prie progos atsikreipiame ir prie mūsų korespondentų. Šiame "Draugo" numeryj skaitytojai ras plačią Worcester, Mass. kroniką. Tai sudėtinis darbas kelių mūsų iš to miesto korespondentų. Norėdami plačiau nušviesti ir supažindinti aplamai Amerikos lietuvius su visų kolonijų veikimu, prašytume mūsų korespondentų ar skaitytojų iš kitų miestų ar vienam ar keliems susitarus karts nuo karto plačiau nušviesti kokios nors kolonijos veikimą, gyvenimą. Manome esant žingeidu visiems susipažinti su kitų kolonijų gyvenimu, visu veikimu. Taigi asikreipiame prie mūsų korespondentų su prašymu plataus savo kolonijų veikimo aprašymo. Mielių norų įvesime kronikos skyrių, jei tik atsiras užtektinai žinių iš kokios nors kolonijos.

Tautos Tarybos Amerikoj Antrojo Susivažiavimo Pittsburghe 9-10 .d Lapkričio Protokolas.

I-AS POSĖDIS.

10:30 A. M. Tautos Tarybos pirmininkas D-ras A. K. Rutkauskas (Monongahela viešbutyje, Pittsburgh, Pa.) atidarė suvažiavimą. Maldą atkalbėjo kun. J. Misius. Suvažiaviman atvyko visi 7 Tautos Tarybos nariai: J. S. Vasiliauskas ir kun. J. Misius — nuo L. R. K. Federacijos; kun. J. Jakaitis ir D-ras A. K. Rutkauskas nuo Pilnųjų Blaivininkų Susivienijimo; adv. A. A. Šlakis — nuo Lietuvos Vyčių; V. Lukoševičius ir kun. F. Kemėšis nuo Susivienijimo L. R. K. A.

Perskaitytas ir priimtas protokolas pirmojo suvažiavimo.

1) Įsakyta sekretoriui atsiliepti į visas kolonijas, kurios dar neatsiuntė Lietuvių peticijos lapų, prašant kuogreičiausiai atsiųsti.

2) Sekretorius pranešė apie pertraktacijas su kitų srovių organizacijomis del jų dalyvavimo Tautos Taryboje. Buvo kreiptąsis laiškais (nusiųsta ir konstitucijos) į Lietuvių Susivienijimą Amerikoje, į Tėvynės Mylėtojų Draugiją ir Lietuvių Socijalistų Sąjungą. Lietuvių Socijalistų Sąjunga nieko į pakvietimą neatsakė. S. L. A. ir T. M. D. atsakė mandagioj ir korektiškoje formoje; dalyvauti Tautos Taryboje atsisakė, nurodydamos šias priežastis: 1) į suvažiavimą, kuriame buvo priimama Tautos Tarybos konstitucija, jos (tos organizacijos) nebuvo pakviestos,*) (S. L. A. ir T. M. Dr.), 2) Tautos Taryba atstovaujanti tik dešiniųjų sparną, todel negalinti būti jų pripažinta, kaipo tikroji Tautos Taryba (T. M. Dr.), 3) Tautos Taryba esanti sudaryta iš atstovų nuo nelegališkų organizacijų. Tik vienas Susivienijimas L. R. K. A. pradedąs legalizuoties, bet ir tas dar tebesąs nelegališkas. Tautos Taryba gali būti sudaryta tik nuo legališkų organizacijų, turinčių čarterį ir galinčių steigti legališkai visus savo skyrius (S. L. A.)

Tautos Taryba, visa tai apsvarsčius, priėmė vienbalsiai Adv. A. Šlakio įnešimą — kreipties dar sykį laiškais į tas organizacijas, iš kurių buvo gauti atsakymai į pirmąjį Tautos Tarybos pakvietimą— dar sykį kviečiant jas išrinkti savo atstovus, užcituojant laiškuose tuos Tautos Tarybos konstitucijos §§, kur kalbama apie Tautos Tarybos bepartyviškumą ir būdus rinkimo į jų atstovų; tie paragrafai šiaip skambės:

III. "TAUTOS TARYBOS AMERIKOJE SUSITVARKYMAS.

2. Tautos Taryba yra organizacija bepartyviška, turinti vienyti visas Amerikos lietuvių sroves. Tai-gi įvairių srovių lietuvių organizacijos, kaip vyrų taip ir moterų, galės rinkti į Tautos Tarybą savo atstovus.

3. Organizacijos savo atstovus į Tautos Tarybą rinks savo seimuose.

Išimtinuose atsitikimuose k. a. numirus by kuriam Tautos Tarybos nariui ar t. p. — Tautos Tarybos narį gali išrinkti tos pačios organizacijos valdyba, tečiau tik laikinai, iki artimiausio tos organizacijos seimo.

3) Tautos Taryba svarstė mūsų srovinių santykių ir priežastis nutolimo vienos srovės veikėjų nuo kitos. Tautos Taryba, atsižiūrėdama į tai, kad visų tautą mylinčių tarpe esama daugelio bendrų ir svarbių reikalų, kad dažnai vienus nuo kitų atskirią ne tiek principai, kiek šiurkštumas savytarpiuose santykiuose, kaip ypatiškuose susinešimuose, taip ypač polemikoje per laikraščius; atsimenant svarbą momento, kuris būtinai reikalauja srovių vienybės — Tautos Taryba nutarė kreipties į visuomenę, prašant vykinti srovių santykiuose (ypač spaudoje) pakantą prieš savo idėjinius priešininkus, Trokštančius Lietuvai gerovės, tiktai einančius prie to tikslo skirtingais keliais.

*) **T. T. sekr. prierašas:** tai ne visiškai teisinga. Gruodžio mėn. 1914 m. laikinosios Tautos Tarybos pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, kviesdamas lietuvių organizacijas išrinkti į Tautos Tarybą atstovus, tą pakvietimą nusiuntė į visus lietuvių laikraščius (išskyrus "Šakę"). Kai kurie laikraščiai visai nepatalpino atsiliepimo, didžiuma pajuokė; tik katalikiški laikraščiai parodė prielankumą. Trijų organizacijų organai visi pasirodė priešingi. Tad suprantama, kad į pirmąjį suvažiavimą 10-11 vas. 1915 m. galėjo būti kviečiami tik tie atstovai, kurie buvo organizacijų išrinkti.

KARĖS VAIZDAI.

PABĖGĖLIŲ PILNI KELIAI.

Chicagos "Daily News" korespondentas, Oswald F. Schuette, buvusis su Hindenburgo kariuomene Lietuvos fronte, taip aprašo pabėgėlių vargus ir karės vaizdus.

Žiema, su visu savo žiaurumu, užeina ant Lietuvos ir Lenkijos lygumų. Ir tūstančiai suvargusių pabėgėlių tebevelka nuosavybės liekanas į savo namus, iš kurių jie buvo rusų išvyti.

Dabar jie pamažu sunkiasi per vokiečių linijas. Ten, Vokietijos linkui, yra jų namai, kuriuos paliko. Yra, — o greičiausia, buvo. Nes man teko eiti per daugybę pajuodavusių griuvėsių kaimus, ir tie griuvėsiai buvo namai, į kuriuos pabėgėliai grįžta.

Rusai sako, jie sudegino tuos namus, kad įsiveržę vokiečiai jais negalėtų naudotis. Koks nebūtų pamatas, pasekmės tokios, kad tos suvargusios šeimynos turi sutikti žiemą be namų.

BASI PER PUSIAU UŽŠALUSĮ PURVYNĄ.

Kelionė į namus ant kratančių, be sprenžinų, namie darytų ūkiškų ratų jau pati per save nėra malonumu. Bet kada tą kelionę reikia atlikti nuo Smorgonės ar Molodečnos į Kauną, ji yra baisi. Kad nepribaigus arklių, tiktai serganti ir seneliai važiuoja, kiti šeimynų nariai velkasi, paprastai basi, per limpantį, dabar pusiau užšalusį purvyną. Tūkstančiai mirė Lenkijos ir Lietuvos šalykeliuose. Kiti tūkstančiai buvo susispietę balose, kad mirti, kuomet prasidėjo pirmas aklas, skubus rusų armijų grudimasis į rytus, Varšavai puolus.

Šimtai šeimynų išblaškyta — viena dalis rusų pusėje, antra šioj didelio karės fronto pusėj. Vokiečiai stengiasi nuraminti tuos žmones ir siųsti atgal prie jų namų. Nes yra pavojinga įsiveržusioms armijoms turėti viešKelius užgrustais besibastančiais, sirguliuojančiais, badaujančiais pabėgėliais.

Taigi žmonės pakreipiami prie gelžkelių. Čia, lig kiek galima, jie yra sukemšami į tuščius amunicijos ir maisto pervežimui vagonus ir vežami namų link. Prie vienos tokių vietų aš tėmijau tą darbą. Sykį, kartais dusyk į dieną, traukinys pavedamas pabėgėliams. Traukinys, gal būti, iš šešiasdešimts vagonų, į kiekvieną iš kurių sutelpa nuo 40 iki 50 pabėgėlių. Bet ten visuomet jų dvygubai daugiau prisirenka, negu traukinys gali pavežti.

VARŽOSI, KAD GAVUS TRAUKINĮ.

Per ištisas dienas pabėgėliai stovinėja apie stotis. Kuomet traukinys prirengiamas, puolamasi, kad patekus traukinin. Ir toks veržimasis — vyrai, moterys, vaikai, lovos pečiai, šunys, skrynios, stalai, patiesalai — viskas baisiame sumišime! Dagi paukščių klėtkos ir didžiulės skrybėlėms dėžės prisideda prie to chaoso. Tuomet kantrūs landšturmistai (vokiečių paskutinieji rezervistai, panašiai į rusų "opolčencus". "Dr." Red.), kurie saugoja stotį, turi stoti darban, kad tą visą atpainiojus. Paprastai ima čielą valandą, koll laimingesnius patekusius susodinama į vagonus. Nes labai dažnai susimaišydavo šeimynos ir jų nuosavybės.

Iki tulam laipsniui pirmenybė duodama bejėgiams, nes landšturmistai paprastai imdavosi pirma už jų ir tuomet išmesdavo ką nors iš vagono, jeigu reikėdavo, kad padarius jiems vietos. Landšturmistų silpnesniems prielankumas gal jau todel rodomas, nes iš jų 90 procentų turėjo pačias ir vaikus, palikusius namie.

Aš mačiau vieną senyvą, barzdotą kareivį nešantį glėbis po glėbio mišinio — nesurandu jokio kito termino — ir išdalinančio savininkams. Kartais atsitinka ginčai del pirmenybės arba protestai vagonan patekusių, kad vagonas jau ir taip perpilnas. Bet tie kareiviai turbūt turėjo išsilavinimą prie Chicagos "eleveitorių", kaipo sargai. (Čia bandoma pašiepti Chicagos "eleveitorius" ir gatvekarius, kuriuose dažnai prisieina važiuoti taip suspaustai, ankštai, lyg kiek jau nebegalima. "Dr." Red.). Nes jie visados surasdavo vietos dar del vienos šeimynos.

RUSAI LEISDAVO TUŠČIUS TRAUKINIUS.

Pasiremiant pasakojimais Vilniuje, rusai turėjo skirtingus laikus su pabėgėlių traukiniais, kuomet jie deportavo žydus gyventojus prieš vokiečių atėjimą. Jie pastatydavo traukinį ir pristatydavo kazokus prie sodinimo priverstinų pabėgėlių (žydų). Bet pastarieji daugiausia "išsipirkdavo", užmokėdami rusų kareiviams už pavelijimą išlipti iš vagonų kita puse. Tuomet tušti vagonai būdavo iškilmingai užpečėtijami ir siunčiami į Maskvą.

Bet kuomet tie patys vagonai grįždavo atgal, jie visados būdavo pilni jaunų rusų, kuriems artinosi kareiviavimo metas. Tai yra pasakojimai Vilniaus gyventojų. Aš, suprantama, negalėjau to patikrinti, bet aš radau Vilniuje gerame stovyje vaikinų, kurie išsisuko nuo tarnavimo kareivijoje.

Koks "karės neatbūtinumas", gali išteisinti tokį pasielgimą su nelaimingais pabėgėliais, ypačiai žydų šeimynomis, pašalinis tėmytojas negali suprasti. Bet vokiečiai klausia amerikonų, kurie nori laikyti vokiečius atsakomais del turkų pasielgimo su armenais, kodel jie nieko nesako Didžiajai Britanijai del rusų atsinešimo prie tų bejėgių žmonių.

KAPINYNAI UŽPAKALYJ ARMIJŲ.

Kapų akeriai pažymi vokiečių žengimą Rusijon, akeriai rusų ir vokiečių mirusiųjų, akeriai, kurie iškalbingai pasakoja apie karės baisenybes. Jūs galite sekti armijų kelius ir mūšių viesulas kapais tų, kurie krito. Nes tokioje karėje, kaip ši, žmonės užkasami ten, kur jie krinta.

Nėra ceremonijų su tuo darbu. Tam laiko stoka. Kartais vokiečiai ir rusai kavojami tame pačiame kape; kartais baisiame mūšio chaose sunku atskirti savas nuo priešo, ypatingai minų eksplozijų baisenybėse.

Suprantama, lyg kiek galima, tie, kurie užkasa mirusius, žiūri visų ženklų ir daroma visos pastangos sudaryti rekordus, bet dažnai tas yra negalimu. Ir tūkstančiai kasimų dengia nežinomus kariautojus ir tūkstančiai našlių, motinų, seserų ir vaikų niekad nesužinos, kur jų mylimieji amžinoju miegu ilsisi, su tuo išėmimu, kad jie ilsisi mūšių laukuose.

Basčiausi po mūšių linijas — tarp nesuskaitomų tūkstančių kapų. Vienur jie išblaškyti pavieniais po dirvas ką tik išartas; kitur jų čieli spiečiai, lygiai kaip kariuomenėj pulkai, regimentai; dar kitur vienas kapas dengia penkis, dešimt, šimtą ar dar daugiau.

ANT KIEKVIENO KAPO KRYŽIUS.

Beveik ant kiekvieno kapo randasi kryžius — katalikų kryžiai del vokiečių ir katalikų lenkų ir lietuvių ir dvygubas pravoslavų kryžius del rusų. Dagi žydai — jų randasi tūkstančiai abiejose armijose — miega dabar po krikščioniškais kryžiais, kuriuos uždėjo jų draugai.

Visi kryžiai sulyginamai nedailūs, iš paprastų pagalių ar padaryti iš berželių, nenuteplioti ir nepuošti, vientik su paišelio pažymėjimu vardo, dienos ir laipsnio. Ant kiekvieno penkto ar apie tą rasite vokiškąjį šalmą, čia ir ten galvos uždangoj skylė pasakoja apie šalmo savininko mirtį.

Čia miega feldmaršalo mirties armijos, lygiai rusų ir vokiečių, prie gaivinančio rudens vėjelio, kuris rūpestingai dengia pageltusių ir paraudonavusių lapų užklote. Tuom laiku feldmaršalo Hindenburgo armijos maršuoja tolyn, ten, į rytus ir daugiau kapinynų ženklina jų progresą. *Jis.*

"LITHUANIA".

I.

Dar spalio mėnesį bevartydamas Chicagos dienraščių nedėlinius išleidinius, užėjau pranešimą, kad to miesto Mažajame Teatre (The Litlle Theatre) pirmu kartu vaidinama Ruperto Brooke veikalas "Lithuania". Užėjo didelis žingeidumas sužinoti, kas tai per veikalas, koks jo turinys. Manau Chicagos lietuviai laikraštininkai, kuriems Lietuvos vardas taip-pat brangus, kaip ir man, nepatingės į tą teatrą nueiti, vaidinamąjį veikalą pamatyti ir tinkamai ji aprašyti.

Laukiu nekantriai vienos savaitės laikraščių, kitos ir trečios, o apie "Lithuania" nei gu-gu. Na, tai sakau, jie darbais užsikrovę, neturi laiko viso laikraščio perskaityti, turbūt apie mano "Lithuania" bus nei negirdėję.

Tuo pačiu laiku, kaip tyčia, pasitaiko būti Chicagoj. Dar traukiniu važiuodamas manau, ką, jau ką, bet "Lithuania" turiu pamatyti. Bet mano apsirikta. Nuvažiavus, pradėjus draugų teirautis pasirodė, kad veikalas jau nevaidinamas ir kad jo turinys taip sakant anti-lietuviškas. Taip-pat man papasakojo, kad būta kai-kuriose lietuvių laikraščiuose rašyta, net ir protestai bei pataisymai siųsta į anglų laikraščius.

Tečiau mano žingeidumas tuo neužsibaigė. Sugrįžęs namo, pradėjau susirašinėti su įvairiais knygynais, klausinėdamas apie tą veikalą. Po kiek laiko pasisekė jį gauti. Jį nuodugniai perskaitęs, kaip turiniu, taip ir savo nuomone noriu su skaitytojais pasidalinti.

Pats veikalas yra vieno veiksmo drama (!). Veikimo vieta paduodama neva tai Lietuvoje.

"Grinčios vidus Lietuvoje. Viduryje stalas. Po kairei nuo stalo kopečios ant aukšto. Užpakalyje, sienoj ilgas žemas langas. Durys dešinėje pusėje galūtinės sienos ir artimesniame gale kairėsės sienos. Išsikišęs iš dešinės sienos stovi didelis akmeninis pečius. Už jo kamoda su basinu ir tt...." (5 pusl.).

Taip tai išrodo "lietuviška" grinčia, kuri, kaip matosi iš veikalo, stovi nuošaliai pamiškyje. Toje grinčioje gyvenama tėvų ir dukters. Gyvenama biedinai. Ypatingai blogoj šviesoj perstatoma duktė, kuri esanti ir nerangi, ir sustumtinė ir begėdė ir, kaip galo dramos pasirodo, net didžiausi beširdė.

Visas veikalas eina toje, vadinamoje lietuviškoje, grinčioje. Suvyrėjęs, gražiai apsirengęs keleivis užeina į tą grįčią ir randa tik motiną ir dukterį. Su joms begerdamas "vodką" sakėsi beeidamas mišku užklydęs ir nusiduodamas nieko nežinančiu apie šeimynos padėjimą užsimena apie pražuvusį sūnų, apie šeimynos vargus, girdamas miesto gyvenimą. Ypatingai savo domą nukreipia į dukterį ir klausinėja jos ar ji nenorėtų važiuoti miestan. Girdi:

"Pastebėtinas gyvenimas dideliame mieste! Spindėjimas ir gatvių trenksmas. Kraujas tik plaukia su jais. Sarmata apie tai nežinoti. Juk matai, kad surambėsi ir ant niekų eisi čia gyvendama; dirbsi, dirbsi, dirbsi; potam paliksi, kaip motina; ant galo susitrauksi ir paliksi negraži; ir potam mirsi. Tai-gi ką

INFORMACIJOS.

Apie papildymą Susivienijimo iždo.

Praeitame Seime daug triukšmo kėlė kai-kurie delegatai, kuomet priėjo aptarimas reformų. Na ir kaip-gi nekėlus? Juk čia paliečiama narių kišenės. Žiūrinčiam į susiv., kaipo melžiamą karvutę, kuris mano tik gauti, bet ne duoti, ištiesų galėjo darytis nejauku, kuomet pamatė, kad ir jam reikės prisidėt tą karvutę pašerti. Bet tiems, kurie suprato, kad jeigu nešersi, tai ir nemelši, o tokių ačiū Dievui buvo didelė dauguma, su džiaugsmu apsiėmė tą karvę šerti ir turėt pieno, negu keliatas neišmanėlių, kuriems rodėsi, kad galima melžt ir nešėrus, pakol karvutė padvės.

Taip, o ne kitaip galima išaiškinti nuomonę tų, kurie priešinosi įvesti susiv. reformas, o ypatingai mokesčių išlyginimą. Padėkim, kad mes ir visi būtumem žiūrėję į organizaciją, kaip anie ką nurodžiau, it į melžiamą karvutę. Bet kas blogiausia! Kad toji nevidonas valdžia atkreipė domą į mūsų organizaciją ir pasakė: sustokit, negeru keliu einant, tokiu keliu eidamai neprieisit savo tikslo. Nariai mokestis turi mokėti pagal valdžios užtvirtintą mirtinumo lentelę; tik taip mokėdami, nariai gali būti užtikrinti gauti pomirtinės tiek, ant kiek yra apsidraudę; kitaip organizacija prieis prie bankruto, o kaipo tokiai, mes negalime leisti organizuotis ir veikti.

Kad tas iš valdžios pusės buvo pasakyta, tai darodymai tam buvo pristatyti praeitame Seime. Aišku, kad daugiau ne ką buvo galima daryti, kaip tik prisitaikinti valdžios teisingiems reikalavimams, priimant naujas reformas, iš kurių viena svarbiausiųjų, tai sulyginimas visų narių apsaugos mokesčių pagal metus.

Bet kaipgi tas mokestis išlyginus? Iš valdžios pusės yra reikalaujama, kad kiekvienas narys mokėtų tam tikras mėnesines mokestis, pagal skyrių apsaugos nuo metų senumo, kiek turėjo prisirašydamas nuo dienos prisirašymo. Susivienijimas-gi gyvuoja jau ne keli, bet keliasdešimts metų. Rasim daug narių, kurie priguli nuo pat pradžios. Vieni prisirašė jauni, kiti seni. Jeigu imti mokestį nuo tų metų kiek nariai turėjo prisirašydami ir kadangi iki šiol mokestis visiems buvo lygi po $2.00 metams, dauguma narių, būdami senesnių metų, kas metas nedamokėdavo, sulyg valdžios nurodytos lentelės nuo prisirašymo iki šiol po keliasdešimts centų, o kitas dolerį arba ir daugiau. Tokie tai nariai pagal teisybę tas nedamokėtas mokestis turėtų sumokėti. Mokėti-gi mokestis nuo pasiektų metų, tai yra, kiek nariai dabar turi su pasibaigimu šių 1915 metų, būtų mažiausia bėdos. Nereikėtų tiek daug tų ieškojimų, tyrinėjimų, rašinėjimų; kada katras prisirašė, kiek iis tąsyk turėjo metų, ir tt. Bet, iš kitos pusės žiūrint, taip mokestį išlyginant, tai tikrai daugumas narių liktų nuskriausti. Kodel? Todel, kad, kaip sakiau, daugelis narių priguli nuo pat užsidėjimo susivienjimo gal 25 ar 30 metų. Prisirašė būdami apie 20 metų senumo; taigi, jie mokėdami metams po $2.00, mokėjo pilną mokestį visą laiką, pagal dabartinės naujos lentelės iki šiol. Tad tokie, nors jau mokėtų nuo dabartinių metų, tikrai būtų nesąžiniškai nuskriaustais. Užtai 30-as Seimas apsvarstęs tą dalyką gerai, surado teisingiausiu mokėti pagal metus prisirašymo. Tie, kurie prisirašė būdami vidutnio amžiaus ir senesni, kuriems pareina mokėt sulyg naujos lentelės daugiau negu $2.00 — privalėtų sumokėti nedamokėtus mokestis nuo dienos prisirašymo.

Sumokėti nedamokėtas mokestis! Kaip tai!?.. šaukia kaikurie įsikarščiavę nariai. Juk tai vagystė, išnaudojimas, skriaudimas ir panašiai! Gerai, lai buva ir taip. Bet visgi mes turim pažiūrėti į dalykus rimčiau. Juk ne delko valdžia mus privertė pritaikinti narių mokestis pagal "National Fraternal Congress Table of Mortality", kaip tik del to, idant organizacija galėtų gyvuoti; del to, kad susiv. iždas pagal dauginimosi narių proporcijonališkai nekilo augštyn, bet smuko žemyn, tai yra, kad susivienijimo iždas sulyg skaitliaus narių, vieton augti tūkstančiais, augo tik šimtais. Reikėtų, idant susiv. iždė pinigų būtų dusyk tiek, kiek dabar yra ir tai nebūtų nei kiek perdaug. Valdžia reikalauja, kad organizacijos turėtų turto mažių-mažiausiai 4% nuošimtį visos apsidraudimo sumos, atsakomosios pomirtinėms. Mūsų iždas dabartiniam laike toli gražu mineto nuošimčio neišneša. Gal nekuris pasakys, kas kam galvoj apie mūsų pinigus- Bepig, kad tai niekam nebūtų galvoj, betunėtumem sau. Vienok dalykai netaip stovi. Nuo 1913 metų, kas metai dabar susiv. centro sekretorius turi sutaisyti raportus visoms valstijoms, kur čarteris yra įregistruotas, pagal jų reikalavimus apie visą susiv. stovį, kaip iždo, taip narių, kuoaiškiausiai. Raportą teisingumą po prisiega turi patvirtinti Susivien. pirmininkas, raštininkas ir iždininkas. Paslėpti nieko negalima, nes už tai grąso bausmė ir kalėjimas.

Taigi organizacijos, kurių turtas neišneša mineto nuošimčio, valdžia spyria būtinai padidinti iždą. Nekurios valstijos vien delto nenori išduoti leidimo organizacijai veikti, tai yra nenori priimti įregistruoti čarterį. Išduodami raportą praeitais metais, pranešėme, kad mokestis visų narių išlyginsime ir iždą padidinsime. Tiesa, mokestis nutarėm išlyginti ir nuo Naujų Metų tas nutarimas ineis į galę, bet iždas neikiek da nepasididino. Netrukus ir vėl reikės išduoti raportus už prabengančius metus, be abejonės, valdžia tai tėmys; taigi kaip nors tą kliutį turėtumem prašalinti, ar sumokėdami nedamokėtas pagal metus mokestis ar kaip kitaip. Jeigu nariai nemurmėdami sumokėtų užvilktas mokestis po kiek kuriam išpuls, lengvai tą kliutį prašalintume. Šiuo tarpu palikom tų nedamokėtų mokesčių klausimą ramybėj, pakol nebusime priversti. Nariai mokės nuo Naujų Metų pagal tuos metus, kiek turėjo prisirašydami, be damokėjimo užvilktų mokesčių.

Sumokėjimas kvoterių.

Nepamirškit, gerbiamieji nariai, sumokėti visi po 25 centus pagal Seimo nutarimą į Susiv. iždą, padengimui nedamokėtų mokesčių neišsigalintiems. Seimas nutarė, kad tie kvoteriai turi būt ne vėliau 1 d. Sausio, 1916 m. Bet, ar tik nepertrumpą laiką sumokėjimui tų mokesčių Seimas paskyrė? Aš matau čia keblumą išreikalauti tų mokesčių nuo narių prieš 1 d., sausio. Nes dabar ir be to prieš Naujus Metus yra daug triuso kaip kuopose taip centre: sutvarkymas ir prisirengimas prie apsaugos mėnesinių mokesčių, sužinojimas narių metų, rinkimas antrašų ir tt., taip kad viską subruks į vieną kampą — išties bus perdaug. Mano nuomone, laiką sumokėjimui kvoterių Centro Valdyba turės pratęsti nors iki balandžio mėn., 1916 m. Žinoma, prieš Seimą tos mokestys turės būt sumokėtos būtinai. Pratęsimas laiko sumokėjimui po tuos 25 centus, bus palengvinimu nariams ir kuopų viršaičiams. Juk nėra reikalo tuos kvoterius mokėti iš kišenės. Kuopos gali tą pinigų sumą, kiek išneš tie kvoteriai, pagal skaitlių kuopos narių, sudaryt kitokiais būdais: padėkim surengiant tam tikslui vakarus ar ką tokį kitą. Taip-gi tos kuopos, kuriuos tuos kvoterius surinks dabar, lai prisiunčia į centrą, nes kuo anksčiau, tuo geriau. Kurie-gi nesuspės surinkti dabar, malonės pasirūpinti surinkti juos pradžioje kitų metų.

Susiv. Raštininkas,
J. S. Vasiliauskas.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

HARTFORD, CONN.

S. L. R. K. R. 89 kp. laikys prieš metinį susirinkimą gruodžio 5 d., bažnytinėj svetainej tuojaus po sumai. Bus tai svarbiausis susirinkimas, todel pageidaujama, kad visi nariai atsilankitų ant to susirinkimo.

Taipgi gausite kiekvienas "Metraštį", kuris yra užsakytas ir taipgi kiekvienas narys turėtų priduoti savo tikrą antrašą.

A. Pateckis, kp. rašt.

ASHLEY, PA.

S. L. R. K. A. 69 kuopa laikys susirinkimą gruodžio 5 dieną 1915., 2 val. po pietų. Prašom visus narius atsilankyti, nes reikės daug svarbių reikalų apkalbėti. Susirinkimas įvyks po 103 numeriu South Main st.

Antanas Malinauskas, sekr.

CLEVELAND, OHIO.

S. L. R. K. A. 8 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą gruodžio 5 dieną, 2 val. po pietų bažnytinėj mokslainėj. Visi nariai malonėsite pribūti ant šio susirinkimo, nes yra daug svarbių reikalų atlikti. Kviečiame ir naujų narių prisirašyti.

M. J. Malinauskas, rašt.

SEKANČIOS KNYGOS GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNYGYNE:—

1. "Būdas senovės Lietuvių" — Daukanto.
2. "Chistamatija" — kun. Miluko;
3. "Europos istorija" — Freeman;
4. "Lietuviai Amerikoj" — Jono;
5. "Kuomi žmonės gyvena" — Jociaus;
6. "Petras Žemaitis" — Astraukis;
7. "Kražių skerdynė" — kun Žilinskis;
8. "Diedai ir Gražina" — Mickaus.

Aut aplikacijos turi būti knopos antspauda, ir parašai viršaičiu ir raštos ženklelio už 10c.

Kun. S. J. Struckus

SUSIV. LIET. R.-KAT. AM. VALDYBOS ANTRAŠAI:

Prezidentas, — K. Krušinskas, 59 Teneyck st., Brooklyn, N. Y.

Vice-Prezidentas, — A. Petrauskaitė, 563 N. River st., Waterbury, Conn.

Sekretorius, — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasierius, — Pranas Burba, 458 Main st., Edwardsville —Kingston, Pa.

Kasos Globėjai: — J. Stulgaitis, 122 S. Mead st., Wilkes-Barre, Pa.
J. B. Valukonis, 233 Broadway, S. Boston, Mass.

Dvasiškas Vadovas, — kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

Knygius, — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gydytojas, — Dr- A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

CHICAGOS APSKRIČIO, S. L. R. K. A. ADRESAI:

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Rašt. J. J. Palekas, 4629 S. Paulina, st., Chicago, Ill.

BIZNIERIAI NAUDOKITES PROGA!

Parodos Albumas.

Worcester'io Lietuvos Vyčių 26 kuopa išleis Parodos Albumą, kuriame tilps įvairūs apgarsinimai, parodos išdarbiniai, kurie apturės dovanas, paveikslai atsižymėjusių Vyčių, įvairūs aprašymai ir programai parodos vakarų.

Štai geriausia proga biznieriams pasigarsinti, kadangi šitie Albumai bus paskleisti po visas lietuvių kolonijas dykai.

Pigiausis apgarsinimas, kuris bus talpintas į Albumą, kainuos $1.00. Už visą puslapį kainuos $10,00, už pusę puslapio $5 ir tt.

Siunčiant pinigus už apgarsinimus reikią išrašyti čekį ant iždininkės vardo, Matildą Šukiutė, ir prisiųsti tą čekį raštininkui P. Jataveckui, 20 Hacker st., Worcester, Mass.

Jeigu del kokių priežaščių neus galimą išleisti Albumą, visi pinigai bus sugrąžinti savininkams.

Parodos raštininkas,
P. Jataveckas.

BROOKLYN, N. Y.

Draugystės Karalienės, Aniolių ir 56-tos kuopos S. L. R. K. A. laikys ekstra susirinkimą 3 dieną gruodžio (Dec.), 7:30 val. vakare, 73 Grand st., svetainėje Brooklyn, N. Y.

Gerbiamieji draugai, neatbūtinai pribūkite ant šio susirinkimo, nes turime daug svarbių reikalų aptarti.

Su pagarba
Steponas Karvelis, sekr.

PAIEŠKAU geros moteries arba merginos prie namų darbo.
S. A. ŠLAKIENĖ,
3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

PAIEŠKOJIMAI.

Paieškau savo sesers Onos Abakaitės, Kauno gub. Šiaulių pavieto, Papilės parapijos. Girdėjau, kad gyvena Chicagoje. Ji pati ar kas kitas atsišaukite šiuo antrašu:

Jonas Abokas,
254 C. st., So. Boston, Mass.

Paieškau brolio Andriaus Slavinsko. Paeina iš Kauno gub. Ukmergės pav. Veprių parap. Upnikelių kaimo. Dvieji metai atgal girdėjau, kad atvažiavo į Philadelphia, Pa. Taipgi paieškau draugo Antano Mockaus, kuris gyvena Pittston, Pa. ir dirba mainose. Turiu labai svarbų reikalą.

Meldžiu atsišaukti, o jei kas žino apie juos, praneškit šiuo antrašu:

Adomas Slavinskas,
2142 Oregon ave., Cleveland, O.

GRĮŽK ATGAL ANT ŪKĖS.

Apsistok prie Rock Island gelžkelio linijų. Didelės progos Arkansas, Louisiana, Oklahoma, Texas, New Mexico, Colorado ir Missouri. Išimtinai geros žemės maža kaina. Mūsų Immigracijos Biuras gali suteikti jums vispuses, pasitikėtinas informacijas territorijoj, kurią mes pasiulome. Rašyk jūsų pačių kalba pas L. M. Allen, Passenger Traffic Manager, Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago, Ill.

Fotografijų galerija ant pardavimo. Laibai pigiai ir geroj vietoj. Visi aparatai yra konaujausi ir geriausi. Pinigų visų iš kart nereikia mokėti.

Priežasties pardavimo: negaliu apžiūrėti dvi vieti, priredančiai. Kas nori daugiau informacijų, kreipkitės šiuo antrašu:

J. P. Petraitis,
1505 Carson st.,
S. S. Pittsburgh, Pa.
47—50

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) **$1.00**
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo **15c**
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo **10c**
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) **35c**

Viso —**$1.60**

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Draugo" ir $1.00 per money orderį, tas gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
R. F. D. Route 2,
HUDSON, N. Y.

Kada persišaldai
įtrink kaklą, krutinę ir apačias kojų
D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Tuojau apsaugoja nuo ligų ir gydo
Tikras tiktai su pažymėta marke
"IKARA"
25c. ir 50c. butelukas visose aptiekose arba stačiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street. New York, N. Y.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite
"ATEITĮ"
"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS
Senias amerikiečių lietuvių laukiamas
"TIKYBA IR DORA"
Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsako į visokius užsipuldinėjimus ant Katalikų Bažnyčios
Paduoda gražių doros apysakų—trumpai sakant
rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.
Laikraštis eina du kartu į mėnesį
Kaina 75 c. metams
Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numari dykai.
Redakcijos adresas:
1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

Gerb. Kunigams!

Malonu mums pranešti, kad "Draugo" knygyne galima gauti Kalėdų Dovanos labai gražių naujausio leidimo Kalėdinių Paveikslėlių su lituviškomis maldelėmis. Po daug imant specijalė kaina. Reikalavimus išpildome veikiai.

Gerb. Vargoninkams!

"Draugo" Knygyne galima gauti plotkoms kopertų su pasveikinimais Šv. Kalėdoms. Reikalaujant atspaudžiame vargoninko vardą. Kaina ant užklausimo, sulyg skaitliaus ėmimo

KALĖDINES ATVIRUTES

Labai dailios Kalėdinės atvirutės del siuntinėjimo giminėms ir pažistamiems pasveikinant su Švi Kalėdomis, gaunama "Draugo" Knygyne. Kaina 5c. už 2, tuzinas už 25c. su prisiuntimu.

Didelis Uždėjimas
Jubilerinės Krautuvės

John Jasinski
4642 South Ashland, Ave.
Visokiais Auksiniais ir kitokiais daiktais k. t. ziegorelių ir kitokių daiktų.

Jei norite gero laikrodėlio, gryno aukso žiedų, lenciugėlių, auskarių, gražių šukų moteriškoms į plaukus įsisegti, tai pas mus galėsite pasirinkti pagal savo noro.
Taip-gi turime didelį skaitlių pasirinkimui prūsiškų armonikų, koncertinų, skripkų, vargonų ir tt. Taipgi gvarantuotas britvas iš geriausio plieno ir daug kitokių daigtų.

Jau išėjo iš spaudos
Krikščioniško Mokslo
KATEKIZMAS
tinkamiausias vartoti
Parapijinėse Mokyklose
Surengtas ir užgirtas
trečiojo Baltimores Koncilijaus
Pagal angliško sutaisė
Kun. F. B. Serafinas
KAINA: Dalis I 15 c. — Dalis II 25 c.
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, paauksuoti ir kitoki su 23 akmenimis, pardusime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodėlių **tiktai už** $5.75 žėdną. Tie gražus laikrodėliai puikiai išrėžyti, dubeltavi lukštai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški **gvarantuoti ant 20 metų.** Tikrai gražus laikrodėliai, negoda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį tai štai musų pasiulymas: Mes nusiųsime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už $5.75 ir ekspreso kaštus del peržiurėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cento. Mes riskuojame viską. Auksinis grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas:
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA

Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st, Chicago, Ill.

Raštinikas Adv. A. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Iždininkas B. Vaišnora, 1514 Carson st., S. S., Pittsburgh, Pa.

Iždo Globėjai:

A. Nausiedienė, 917 W. 33 st., Chicago, Ill.

Jonas Jaroševičius, 1048 Washington st., Norwood, Mass.

ŠVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Keliotis, 1344 So. Jackson st.

Pagelbininkas, Kaimieras Barba, 1416 So. Park ave.

Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1338 Sheridan Rd.

Finansų raštininkas. Jeronimas Shemulinas, 759 Marion st.

Kasininkas, Antanas Bakšys 1327 So. Victoria st.

Kasos globėjai:

Juozapas Skuldziskis, 1112 — 10th st.

Raimunda Rulevičia, 1330 So. Jackson st.

1. Maršalka, Pranas Dapkus. 1407 So. Park ave.

2. Maršalka, Antanas Didjurgis, 1327 So. Park ave.

Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mėnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainėj, 9 ir So. Lincoln gatv.

AM. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBA.

Pirm. —Marijona Juškienė, 129 Melrose st., Montello, Mass.

Vice-pirm. — Pranciška Nutautaitė, 2006 String st., Chicago, Ill.

Rašt. — M. L. Gurinskaitė, 3347 Auburn ave., Chicago, Ill.

Ižd. — Antanina Nausiedienė, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Iždo globėjos: Pranciška Macijauskaitė, 4358 S. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Ona Nausiedaitė, 1447 S. 50th ave., Cicero, Ill.

Daktarė-Kvotėja: Dr. A. S. Šlakienė, 3352 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Dvas. Vadovas: kun. F. Kemėšis, 50 W. 6th st., So. Boston, Mass.

ŠVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Miklas, 1025 S. Main st.

Vice-pirmininkas Mikolas Jankevičius, 1614 15th st.,

Protokolų raštininkas, Jonas J Merčaitis, 1530 S. West st.

Finansų raštininkas ir Iždininkas Pov. P. Petrėnas, 422 Island ave.

Iždo globėjai: Jonas Zubinas 1129 S. Church st.

Vincentas Kadzevičia, 411 Island ave.

Maršalkos, Kazimieras Brazas, 1543 S. West st., ir Izidorius Komza.

DRAUGYSTĖ ŠV. JURGIO KAREIVIO, NORWOOD, MASS.

Pirm. Pr. Kuras, 457 Pleasant st.

Pag. P. Kudirka, 31 Franklin st.

Prot. Rašt. J. Verackas, 1184 Washington st.

Fin. Rašt. V. Sereika, 568 Pleasant st.

Iždininkas V. Kavaliauskas, 22 Staravant ave.

Iždo globėjai: K. Spiridavičia, 1025 Washington, st.

S. Vitkauskas, 1038 Washington st.

Maršalka G. Glebas, 61 Staravant ave.,

DRAUGYSTĖS ŠV. JONO EVANGELISTO CHICAGO, ILL., VYRIAUSYBĖ.

Prez. Ig Liekavičia, 1930 S. Union ave.

Vice-prez. Juoz. Simenas, 911 W. 19th Pl.

Prot. Sekr. S. Dargis 638 W. 18 st.

Fin. Sekr. Petras Olišev sk.s, 718 W. 15th st.

Kasininkas Ant. Leknickis, 1445 So. Sangamon st.

Maršalka Petras Augustinas 713 W. 17 Pl.

Susirinkimai paskutinį nedėldienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apveizdos parapijos svetainėj, 18 ir Union gatvės.

NEKALTO PRASID. PAN. ŠV. DRAUGIJA, WAUKEGAN, ILL

ADMINISTRACIJA:

Pirmininkė — Ona Vasiliutė, 1349 So. Linelon st.

Vice-pirmininkė — Anastazija Pavalkykė, 1340 So. Park ave.

Prot. rašt. — Antanina Kasiliauskiutė, 1345 So. Park ave.

Finansų rašt. — Elžbieta Nevardauskaitė, 1221 Victoria st.

Kasininkė — Marijona Zeleniakiutė, 1320 So. Lincoln st.

DRAUGYSTĖS ŠV. JONO KRIKŠTYTOJAUS, MELROSE PARK, ILL., VALDYBA:

Pirmininkas J. Žvirblis, Box 595 Melrose Park, Ill.

Pirm. pagelb. V. Kiudolas, Box 151 Melrose Park, Ill.

Org. užžiūr. prot. rašt. A. Jasinskas, 1300 St. Charles ave., Maywood, Ill.

Kasininkas J. Stefonkevišia, 5001 12 th st., Cicero, Ill.

Susirinkimai buna kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, pirmą val. po pietų J. Waichinio svetainėje, 2018 Lake st., kampas 21 atv. Melrose Park, Ill.

DRAUGYSTĖ ŠV. MYKOLO ARCHANIOLO, COLLINSVILLE, ILL. VALRYBOS ADRESAI:

Prezidentas Juozas Gudelauskas, 239 N. Hesperia st.

Vice-prezid. Jonas Šimkus kas, 415 Autum ae.

Prot rašt. Jonas Rudinskas, 600 N. Guernsey st.

Finan. rašt. Pranas Stankaitis, 916 High st.

Kasierius Mikolas Gudelauskas, 401 N. Hasperia st.

Rink. Andrius Simanavičia, 18 Wing st.

Izidorius Kimutis, 315 N. Center st.,

Kasos glob. N. Giknis, 608 W. Short st.

Jonas Norkus, 904 Vandalia st.

Maršalka J. Rimkus, 902 Vine st.

Lankytojai ligonių:

Vincentas Kimutis, 315 Center st.

Juozas Prismontas, 607 Autum ave.

Metiniai susirinkmai atsibūna 2 ketvergą sausio m. Pusmetiniai 2 ketvergą liepos. Paprasti susirinkimai atsibūna, kas 2 ir 4 ketvargą kiekvieno mėnesio.

PAMĖGINKIT SKAITYT

Savaitinį Laikraštį

"LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einas 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik $2.00

Už pusę metų tik $1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"

3252 S0. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

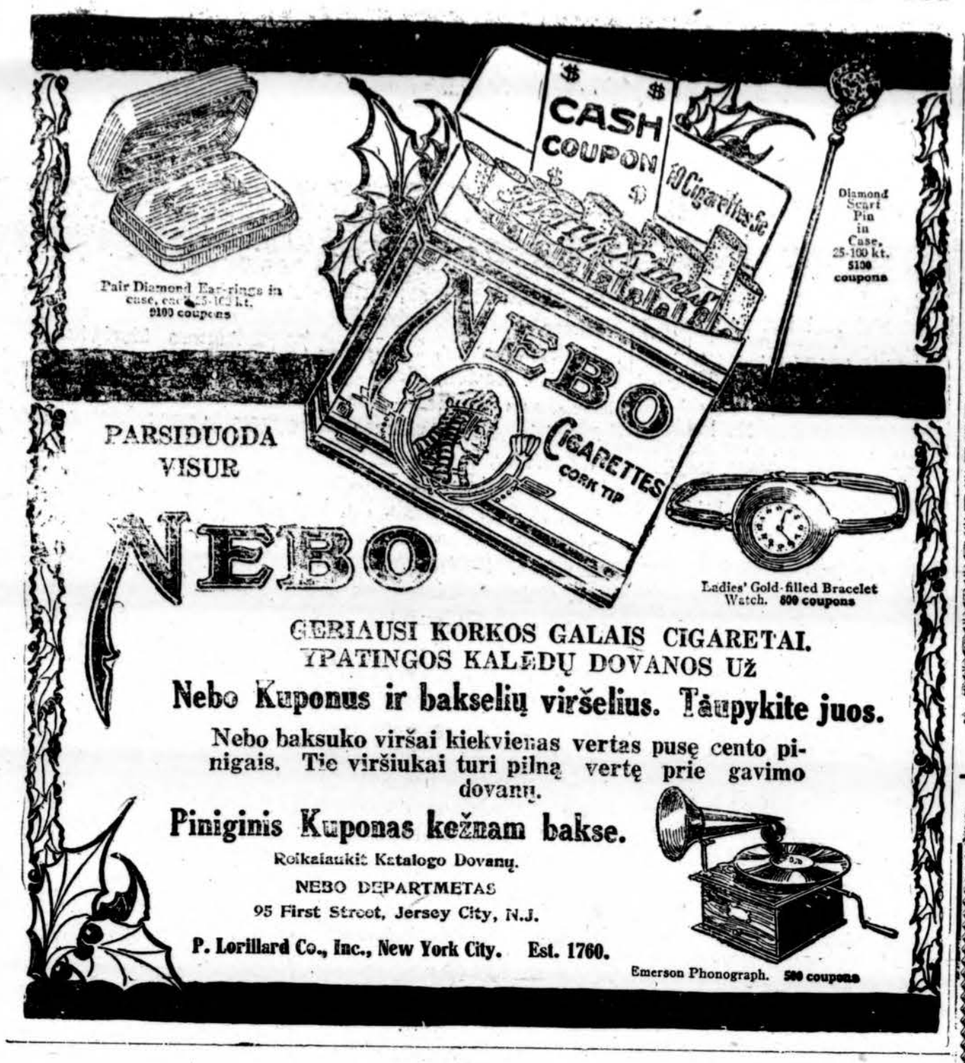

PARSIDUODA VISUR

NEBO

GERIAUSI KORKOS GALAIS CIGARETAI.
YPATINGOS KALĖDŲ DOVANOS UŽ

Nebo Kuponus ir bakselių viršelius. Taupykite juos.

Nebo baksuko viršai kiekvienas vertas pusę cento pinigais. Tie viršiukai turi pilną vertę prie gavimo dovanų.

Piniginis Kuponas kežnam bakse.

Reikalaukit Katalogo Dovanų.

NEBO DEPARTMETAS

95 First Street, Jersey City, N.J.

P. Lorillard Co., Inc., New York City. Est. 1760.

Pearl Queen Koncertinos

76 — 102 raktų oktavos ir trigubi liežuvėliai, dabar ji yra vartojama visų geriausių muzikantų Suvienytose Valstijose.

Prašyk mūsų katalogo, jis yra veltui.

Georgi & Vitak Music Co.

4363 Gross ave.,

CHICAGO, ILL.

A. M. Norkunas

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklelų draugystėms, o ypatingai: kokardų, guzikučių, metalinių, anameliuotų ir padengtų celluloid'u, šarpų, veliavų ir karūnų.

Man pavestus darbus atlieku artistiška

M. A. Norkunas

166 Melrose St. Montello, Mass.

Moterįs!!

Nesivarginkit su senos rūšies prosoms. Vartok "Imperial": No. 15 "Imperial" užkaista pati persavę vartojant kerosiną, gasoliną arba alkolių. Sveria 5½ svarų. Už porą centų išprosuosi visos savaitės skalbinius. Gali prasuoti kur tik nori: Grinčioj, sklepe ar laukė po žaliu medeliu. Ner ysta ir nera smarvės; galvą neskaudės. **Kaina** su prisiuntimu į tavo namus $4.00. Gvarantuojame. Jei **nepatinka** gali gražinti, o mes **sugražinsime** visus pinigus. Tau **pyk sveikatą**, turtą ir laiką.

Rašyk, ateik arba telefonuok

NEW ERA SALES CO.,

6329 S. Fairfield av., Chicago, Ill.

Tel. Prospect 456.

"EŽYS"

Jei esi nuliudęs — "Ežį" skaityk.
Jei pats sugebi — į "Ežį" rašyk.
Nori sveiko juoko? — prie "Ežio" eik.
Pažink pirmą "Ežį", ir tuokart peik.

"EŽYS" mėnesinis juokų laikraštis, bado lygiai amerikiečius, lygiai Britanijos lietuvius. Atsiųsk adresą ir gausi pasižiūrėjimui numerį uždyką, o kai pamatysi, tai visad "Ežį" skaitysi. Kaina metams 75 centai, pusmečiui 40 c. pinigai siunčiami money orderiais.

Adresas:

"EŽYS"

213 Station Road, Dykehead Shotts Scotland.

ANTSPAUDOS DEL KUOPŲ IR DRAUGYSČIŲ.

Daugybei reikalaujant, "Draugo" Administracija priiminėja užsakymus antspaudų ir žymių draugystėms, kuopoms, bažnyčioms, biznieriams, ofisams ir pavienioms ypatoms. Padarome greitai ir gerai. Dirbame visokio didumo ir kainos. Norėdami parašykite kokie žodžiai turėtų būti atlieti, kokio didumo, roberio, medžio, metalo ar nikelio insodinime, o mes suteiksime tikrą kainą.

Visokiuose reikaluose adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill

"Draugo"

SPAUSTUVĖ

Atlieka visokius spaudos

Darbus

KAIP: TAI:

Konstitucijas, Tikietus, Užkvietimus Plakatus ir kitokius spaudos darbus.

Darbą atlieka dailiai, greitai, gerai ir UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ

Su visais reikalais kreipkitės sekančiu adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street CHICAGO, ILL.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero

Seserų Seminarija

CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High Schoo). Lietuviškosios Seserą priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyriam, yra mokinama: muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale melžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Geriausios augštos vertės laikrodėlių, žiedų ir branakmenių pasirinkimas žemiausią kainą Jus rasite pas

H. JOFFEY

4625 So. Ashland Ave..

CHICAGO, ILL.

Sieniniai Paveikslai!

Kiekvieno lietuvio - kataliko namuose privalo rasties nors pora gerų katalikiškų paveikslų. Mes tik ką gavome siuntinį įvairių paveikslų,kaip tai *Šv. Kazimiero, Šv. Antano, Šv. Petro, Šv. Jono, Šv. Juozapo, Šv. Onos,* ir beveik visų esančių Šventųjų; *Sald. Širdies V. Jėzaus, Nukryžiuoto, Penkių Ronų V. Jėzaus, Sald. Šir. dies Šv. Marijos Panos, Nekalto Prasidėjimo Šv. M. P.* ir tt. ir tt. Taip-pat turime pav. *Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV.*

Norėdami paveikslą gauti, paminėkite vardą, **kokio norite, prisiųskite pinigus** su pareikalavimu, o paveikslus veikiai gausite. Kaina su prisiuntimu kiekvieno **25 centai.**

Prastesnės rųšies turime po 20c., bet visados patartume pirkti brangesnį, nes tai daug yra dailesnis ir nebus gėda laikyti namie.

Adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill

$100.00 Pinigais DYKAI 21 Akmens AUKSINIS Laikrodėlis Tiktai $6.65

$100.00 pinigais duosime kiekvienam, kuris priparodys, kad kas nors pardavinėjo tuos **tikrai 21 akmens, 14 K. Gold Filled, garantuotus ant 20 metų** laikrodėlius, prieš mūsų pasiulymą už $6.65, ir davė **35 dovanas DYKAI.** Kad parodžius ir išplatinus visur mūsų **21 akmens laikrodėlius,** mes daromė šitą pasiulymą, ir kiekvienas, kuris prisiųs mums šitą apgarsinimą ir 20c. deposito, mes tuojaus išsiųsime per pačtą ar ekspresu peržiūrėjimui mūsų **21 akmens, 14 K. Gold Filled laikrodėlį,** trigubais viršeliais gausiai gravivuotą, **garantuotą ant 20 metų; kainą numažinome iki $6.65;** prie de mes duosime šias **35 dovanas DYKAI.** Retežėlį, 32 kalibro modelinę revolverį, Durklą, pypkę, ventrelipofoną, peiliuką, plunksną, budnika miniaturą, skustuvą, muilinyčią, šepetėlį, charm žiūronus, Kupido sagą, žiedą, branzalietą, šliubinius žiedus, mažą laikrodėlio modelį su špilką, branzalietą su laikrodėliu, sagutę, spinkų setą, kišeninį veidrodelį su šukomis, kabliuką. Kuomet laikrodlis ir tos 35 dovanos bus pristatyti į jūsų namus ir jei jums pie patiks, jūs užmokėsite likusią dalį. **Šitie laikrodėliai garantuoti ant 20 metų** ir per tą laiką mes pataisome ar apmainome ant naujų. Reikalanjama tiktai 20c. del padengimo persiuntimo lėšų. Nepatenkintiems gražiname pinigus. Jei norite turėti gerą laikrodėlį, tuomet pirk **21 akmens, 14 K. Gold Filled, garantuotą ant 20 metų. Iš Kanados** visi pinigai turi būti prisiųsti iš kalno. Naudokis šituo pasiulymu ir siųsk jūsų orderį tuojaus. Adresuok taip:

UNION SUPPLY COMPANY, Dep. 124, SAINT LOUIS, MO.

4) Apsvarsčius Tautos Tarybos lėšų klausimą, nutarta kreipties į Tautos Fondo valdybą prašant paskirti iš pinigų, skiriamų politikos reikalams, — tiek, kiek nedateks iš metinių mokesčių organizacijų, mokančių po $25.00 nuo kiekvieno atstovo.

5) Be to nutarta kreipties į Tautos Fondą su propozicija: įsteigti prie Tautos Fondo lėšų fondą, kurs susidarytų a) iš metinių mokesčių organizacijų, siunčiančių į Tautos Tarybą savo atstovus (po $25.00 nuo atstovo), b) iš pardavinėjimo ženklelių, knygučių, c) iš nuošimčių nuo T. Fondo pinigų ir kitokių pramogų. Iš to lėšų fondo būtų padengiamos visos bėgančios išlaidos, k. a. kelionės išlaidos Tautos Tarybos narių ir Tautos Fondo valdybos narių, apmokėjimai už svetaines, raštinių išlaidos ir tt. Pinigai gi, žmonių suaukotieji Tėvynės Lietuvos reikalams, visi turėtų ir eiti tik Tėvynei.

Posėdis uždarytas 1 val. P. M.

II-AS POSĖDIS.

2-as posėdis pradėtas 3 val. po pietų. Perskaitytas straipsnis iš 8 No. "Lietuvių Balso", J. Gabrio laiškai, M. Yčo laiškas ir kablegrama iš Stockholmo. Po ilgų svarstymų dabartinės politikos situacijos priimti šie nutarimai:

1) Amerikos Lietuvių Tautos Taryba sveikina brolius latvius ir išreiškia jiems gyvą užuojautą, kaipo atsidūrusiems bendroje karės nelaimėje; vienkart išreiškia savo džaugsmą iš priežasties pirmojo viešo ir aiškaus lietuvių latvių susiartinimo, įvykusio lietuvių - latvių konferencijoje rugpiūčio mėn. šių 1915 m. Šveicarijoje.

2) Nutarta prašyti Tautos Fondo, kad paremtų pinigiškai Stockholmo Tarpininkaujantį Biurą ar Komitetą, jeigu toksai Lietuvių Draugijos bus įsteigtas.

3) Klausime politiškos Lietuvos ateities Tautos Taryba nutarė veikti mintin nutarimų padarytų lietuvių Konferencijos, įvykusios Kopenhagoje 25—30 spalių 1915 m.

4) Atsižvelgiant į istorišką momento svarbą, Tautos Taryba atsišaukia į visuomenę, ragindama išpildyti šio laiko svarbiausią priedermę — skelbti kitataučių spaudoje Lietuvos reikalus, organizuojant tuo tikslu Lietuvių Informacijos Biūro skyrius.

5) Apsvarsčiusi klausimą lietuvių reikalų reprezentacijos Vakarų Europoje, Tautos Taryba nutarė: Atsižvelgiant į tai, kad p. Gabrys išvažiavo ilgesniam laikui iš Paryžiaus, kad Šveicarija šiuo laiku yra neutralė šalis, ir kad dauguma vakarų Europos lietuvių veikėjų ir rašytojų būna Šveicarijoje, — atrado reikalingu perkelti laikinai Lietuvių Informacijos Biūro Centrą ir jo iždą iš Paryžiaus į Šveicariją ir del didesnio visuomenės užsitikėjimo ir platinimo veikimo padidinti skaičių Inform. Biūro valdybos narių (bent iki 3: pirmininkas, raštininkas ir iždininkas). Nutarta apie tai susižinoti su p. Gabriu

5) Posėdis uždarytas 7 val. vakare.

III-IAS POSĖDIS.

Posėdis atidarytas 11:30 A. M.

Svarstytas klausimas šelpimo lietuvių, nukentėjusių nuo karės, ypač esančių po vokiečių valdžia.

Nutarta: 1) Ingalioti D-rą Rutkauską susižinoti kablegramomis per Amerikos konsulį su kun. Jonu Žilinsku klausime šelpimo lietuvių esančių po vokiečių valdžia, taip-pat susirašyti laiškais su kitais Lietuvos veikėjais, gyvenančiais dabar po vokiečių (Vilniuje ir k.) apie Lietuvos reikalus ir aukų siuntimą.

2) Pasirodžius reikalui — siųsti į užimtą vokiečių Lietuvą ingaliotinį — ištirti lietuvių padėjimo. Reikalą siuntimo galutinai nuspręs Tautos Tarybos nariai ankietos keliu. Ingaliotiniu išrinktas D-ras A. K. Rutkauskas. Jei jisai del kokių nors priežasčių negalėtų, tuomet ingaliotas kun. J. Jakaitis. Jei ir šiam nepavyktų išvažiuoti, Tautos Taryba ankietos keliu išrinks kitą ingaliotinį.

3) Nutarta stengties įvykdinti M. Yčo sumanymą — siųsti į Lietuvą sanitarinę ekspediciją, ir tuo tikslu kreipties į Amerikos Raudonąjį Kryžių, prašant pagelbos, klausiant sąlygų. Čia pat į Washingtoną pasiųsta telegrama sekančio turinio :

Am. Raudonajam Kryžiui
Washington, D. C.

Lietuviai Baltikos pakraščiais del karės dabar baisiai kenčia. Maisto, drabužių ir daktariška pagelba tuoj turi būti daduota.

Amerikos Lietuvių Tautos Taryba, specijaliai suvažiavus į Pittsburgh'ą, po apsvarstymo būdų nusiųsti pagelbą lietuviams, nusprendė atsišaukti į jus pagelbos. Malonėtumėm sužinoti sekančius dalykus:

Ar Tamstos galėtumėt prigelbėti lietuviams, siunčiant daktarų, slaugotojų ir reikalingų daiktų į Lietuvą? Ir ar priimtumet į savo daktarų ir slaugotojų štabą asmenis, mokančius lietuviškai? Ko norėtumėt, kad darytum, idant jums prigelbėti tame dalyke?

Dr. A. K. Rutkauskas,
Monongahela House,
Pittsburgh, Pa.

Atsakymas atėjo šitoks:

Washington, D. C.
Lapkričio 10 d.

Dr. A. K. Rutkauskas,
Monongahela Hause,
Pittsburgh, Pa.

Sulig įstatymų Amerikos Raudonasis Kryžius tegali veikti tik veikiančiose armijose kariaujančių valstybių; — mūsų finansai taip sumažėjo, kad mes buvome priversti atšaukti savo daktarus ir slaugotojas nuo tarnystės iš Europos. Kai-kurie sugrįžo Amerikon, o kiti įstojo tarnyston kariaujančiose valstybėse. Dabar apgailestaujame, kad šiuo laiku negalime suteikti pagelbos lietuviams Rusijoj. Norėtumėm gauti pilną raportą apie lietuvių padėjimą. Raudonasis Kryžius gal galės padėti siuntime daiktų.

American Red Cross.
1:30 P. M.

Ingaliotas Tautos Tarybos narys J. S. Vasiliauskas nuvykti į Washingtoną ir tenai išklausti gerai apie visas išlygas ir aplinkybes siuntimo žmonių ir daiktų. Ką ištirs turės būti pasiųsta ankietos keliu Tautos Tarybos nariams apsvarstyti.

Suvažiavimas uždarytas 4 val. po pietų.

T. Tarybos Pirmininkas
Dr. A. K. Rutkauskas,
T. Tarybos Sekretorius
Kun. F. Kemėšis.

TAUTOS FONDO VALDYBOS SUSIRINKIMO PROTOKOLAS.

Posėdis įvyko Pittsburgh, Pa.

Tautos Fondo valdybos posėdis buvo laikytas lapkričio 10 d., 1915 m., 5 valandą po pietų, viešbutyje Monongahela House, Pittsburgh, Pa. Šiame posėdyje dalyvavo Tautos Fondo Komisijos nariai: Dr. A. K. Rutkauskas, T. Fondo pirmininkas, Adv. A. A. Šlakis, T. F. raštininkas, B. Vaišnora, Tautos Fondo iždininkas, kun. F. Kemėšis ir p. J. S. Vasiliauskas; iš Tautos F. skyrių valdybų narių: p. J. G. Miliauskas, iš Pittsburgh, Pa., kun. F. Misius, iš Ellsworth, Pa., kun. M. J. Kazėnas, iš Donora, Pa., kun. S. J. Čepananis, iš Homestead, Pa., kun. Jurgutis, iš Export, Pa., p. V. J. Lukoševičius, iš Minersville, Pa., ir kun. J. J. Jakaitis, iš Worcester, Mass.

Ant p. B. Vaišnoro inešimo buvo nutarta, kad iš Tautos Fondo pinigų padėti $5,000.00 į Polithania Savings Bank ant 4 nuošimčio, su sanlyga, kad Tautos Fondas galės juos išimti ant kiekvieno pareikalavimo.

Iškilus abejojimui apie Tautos Fondo Seimo nutarimo prasmę, sulyg kurio Tautos Fondo kapitalas turi būti paskirstytas (žiūrėkite Tautos Fondo Seimo Nutarimas, paragrafas "b" ir "c"), likosi nutarta, kad yra šiaip suprantama: — Kad iš pinigų, surinktų iki Birželio 4 d., 1915 m., (t. y. Tautos Fondo Seimo) tiktai $2000.00 eitų, politiškiems lietuvių reikalams, o nuo inplaukusių pinigų po minėtam seimui, būtų skirstomi pagal Tautos Fondo Seimo Nutarimą, birželio 4 d., 1915 m., Scranton, Pa.

Tautos Taryba padavė Tautos Fondui sekančią propoziciją: kad prie Tautos Fondo būtų įsteigtas atskiras lėšų fondas, kuris susidėtų iš metinių organizacijų mokesčių, nuo kiekvieno siunčiamo atstovo į Tautos Tarybą po $25; iš ineigų už ženklelius, knygutes ir nuošimčius nuo kapitalo. Iš lėšų fondo būtų apmokamos kelionės Tautos Tarybos narių, Tautos Fondo Valdybos narių, raštinės išlaidos, už svetaines ir tt. Pinigai - gi aukoti Tėvynės (Lietuvos) reikalams turėtų ir eiti visi tik Tėvynei. Tautos Fondo valdyba priėmė šitą sumanymą, ir kaipo svarbų ir naudingą nutarė paduoti 1915 m. Tautos Fondo Seimui galutinam patvirtinimui.

Toliau buvo nutarta pasiųsti $1,000.00 Lietuvių Komitetui Prūsuose, ant Dr. Gaigalaičio vardo, sušelpimui lietuvių nukentėjusių nuo karės.

Visi šiame susirinkime dalyvavusieji Tautos Fondo Komisijos ir Tautos Fondų Skyrių nariai ingalioja Dr. A. K. Rutkauską, T. F. pirmininką, kad jisai kreiptūsi prie kun. Maliausko ir adv. J. Gabrio su prašymu, ar jie nepanorėtų keliauti po lietuvių kolonijas su tikslu tverti T. F. Skyrius ir skatinti žmones prie gausesnio aukojimo Tautos Fondui. Jeigu jie neapsiimtų, tai Dr. A. K. Rutkauskas yra paskirtas važinėti su tuo pačiu reikalu, su išlyga, jeigu Dr. Rutkausko šeimyniški reikalai jam leis tos priedermės pildymą ant savęs prisiimti.

Toliaus vienbalsiai nutarta, kad apsiėmusiam kalbėtojui Tautos Fondas apmokės geležinkelio lėšas, padarytas prie važiavimo su T. F. prakalbomis, ir pragyvenimui apmokės tiktai už tas dienas, kuriose įvyks prakalbos, sulyg nustatyto seimo posėdyje nutarimo.

Nutarta, kad Tautos Fondo valdyba paskelbtų atsišaukimus į visuomenę su prašymu rinkti drabužių nuo karės nukentėjusiems lietuviams, tiegi drabužiai bus pasiųsti per Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugijos tarpininkystę.

Toliaus adv. A. A. Šlakis, Tautos Fondo raštininkas, pranešė, kad jisai neimsiąs $30.00 į mėnesį, apmokėjimui pagelbininkams raštinei ir tt. sulyg Tautos Fondo Seimo nutarimo, Scrantone, birželio 4d., 1915 m., bet kad užtenka po $10.00 į mėnesį tam reikalui. Susirinkimas p. A. A. Šlakiui atsistojimu ištarė ačiū už tokią auką Tautos Fondui.

Tautos Fondo iždo globėjai: Poni Antanina Nausiedienė iš Chicago, Ill. davė raštu ingaliojimą kun. F. Kemėšiui, o p. J. Jaroševičius iš Norwood, Mass., davė ingaliojimą p. J. S. Vasiliauskui. Taip ingaliotieji T. F. Komisijos nariai, kun. F. Kemėšis ir p. J. S. Vasiliauskas, peržiūrėjo T. F. iždininko, p. B. Vaišnoro, knygas — palygino su T. F. raštininko, adv. A. A. Šlakio, atskaitomis ir viską atrado tvarkoje, ką ir pranešė žodžiu šiame susirinkime.

Posėdis pasibaigė 7:30 val. vakare.

Dr. A. K. Rutkauskas,
Tautos Fondo pirmin.
A. A. Šlakis,
Tautos Fondo raštinin.

Mes Turime

$1.500. 000. 00

Paskolai pagerinimui nuosavybės Chicagoje Jei Jus norite budavoti ar manote ingyti nuosavybę ir Jums maža pinigų, atsikreipk prie musų ir mes Jums pagelbėsim.

Peoples Stock Yards STATE BANK

Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės

Seniausia, Didžiausia ir Užtikimiausia BANKA

Vakaruose nuo Stock Yardų

sakysi, (histeriškai juokdamos) jei koks geras gražusis atsirastų netikėtai (į ją žiūrėdamas) ir prižadėtų pasiimti į didelį miestą ir parodyti viską, ir nupirkti drabužius, brangumynus ir kaipo poniai, duotų viską geriausia?"

Duktė (staigiai atsistoja ir truputį šlubuodama prieina prie jo):

"Aš raiša. Šuva mane perkando. Ar noriu pamatyti? (Pakelia sejoną, pasmaukia pančiaką ir rodo vietą žemiau kelio). Ar tokios ponių kojos? Žiūrėk šitą randą. (Ištiesia savo ranką). Tai didelės vinies darbas. Ką sakytų dideliame mieste apie tokią ranką? Pačiupinėk! (Ji pagriebia jam su dešiniąja ranka aukščiau kelieno; ir žiūri į jį šipsodamos. Jis pamažu sušunka ir pasitraukia, lyg nežinodamas ką daryti). Ar čiupinėjai kada panašią ponios ranką? (Pauza. Ji paleidžia, ir eina pasisupdama prie kopečių ir išlengva jomis lipa, ir pasisukus po dešinei, išeina). (9 pusl.).

Tuo tarpu ineina tėvas, kurį motina supažindina. Keleivis apsako savo prietikius tėvui. Būk jis einąs į Mogilevą su valdiškais reikalaus. Bešnekėdamas ištraukia pluoštą pinigų, su kuriais, sakė, jis galiąs nupirkti tą grinčią su viskuo; kas joje yra. Potam dar parodo laikrodėlį, pabaigia gerti "vodką" ir užsimena, kad esąs nuvargęs ir išklausęs jų pasiskundimų, gražiai atsisveikinęs su tėvu ir dukteria, motinos vedamas užlipa kopečiomis ant augšto gultų.

Jam atsigulus šeimyna susėda vakarienės valgyti ir čia prasidėjo spėliojimas kas tai per pakeleivis būtų. Duktė nupeikia kaipo menką, baltarankį, apsileidusį vyruką. Tėvas intaria jį bepročiu už vaikščiojimą su pinigais vienam po mišką ir potam visi nusprendžia, kad tie pinigai ne jo, bet greičiausia bus pavogti. Motina pataria jį suimti kaipo vagį ir gauti už tai atlyginimą. Bet to negana. Po ilgų svarstymų nusprendžia jį nužudyti. Niekas jo čia nematė ateinant, niekas nežino. O kad būtų drąsiaus, tėvas paėmęs kiek turėjo pinigų, išėjo į smuklę išsigerti, ant drąsos.

Tėvui išėjus, motina ir duktė pradėjo ginčyties del tėvo drąsos. Duktė net išvadina ji niekšu, už tai, kad jis negali žudyti žmogaus neišsigėręs ir abejoja, beg jis pareis negirtu, motina ją nuramina, sakydama, kad jis neturįs užtektinai pinigų tai padaryti. Joms bešnekant pabunda keleivis ir pradeda lipti kopečioms žemyn basas, vienmarškinis. Moters pradeda klausti, ko jis nori ir bene jos pabudino jį iš miego. Jis atsako, kad ne ir norįs šnekėti su šeimynininku, nes turįs ką tai pasakyti šį vakarą. Bet moters jam atsako, kad tėvas išėjęs ir vargu be ryto grįšiąs. Pakeleivis, prižadėjęs su šeimininku pašnekėti rytą, lipa atgal kopečiomis, girdamąsis miegosiąs kaip rąstas.

Dar užeina jaunikaitis, dukters jaunikis ir atneša zuikį. Moterims nelabai patinka, kad jis nelaiku užėjo ir motina tuojau užlipa ant augšto, o duktė stengės kuogreičiausiai jaunikaitį išsiųsti lauk, kas jai nelengvai pasisenka padaryti.

Moters pradeda bijoti, kad kas kitas neužeitų, ir tuo tarpu renka peilį, kurio negali tinkamo rasti. Tuo tarpu duktė pagriebia kirvį prisako motinai nusivilkti sejoną ir juo uždengti keleiviui galvą ir rankas, kad nekrutėtų. Motina nusivelka sejoną, o duktė paima žiburį. Pasigirdžia duslus balsas, šauksmas ir motina beveik krisdama žemyn nulipa nuo kopečių šaukdama ir apalpsta ant kedės prie stalo. Nulipa ir duktė su kirviu vienoj, o žiburiu antroj rankoj. Motina nustoja verkus ir prasideda išmetinėjimas dukteriai už jos taip ilgą ir baisų kapojimą ir prisimena jo šaukimos į savo motiną, kuri apie jį nieko nežinos. Bet vėliaus prasiblaivo ir džiaugias, kad jie būsią dabar turtingi, o lavoną vyras parėjęs kur nors paslėps.

Tuo tarpu pareina tėvas su smuklininku ir jo sūnumi, vienas neša jo batą, kitas degtinės bonką. Mat, keleivis pasisakė smuklininkui, kad jis esąs jų sūnus. Smuklininkas jį pažinojęs nuo mažumės, ir žinodamas, kad už išgertą degtinę užmokės, taigi nesigailėjo tėvo pavaišinti. Tėvas gi taip nusigėrė, kad norėjęs nusiauti batus, vieną jau ir nusimovęs, kurį paėmęs smuklininkas ir parnešė į jo namus.

Inėjęs į vidų, smuklininkas pradėjo klausinėti apie sūnų, motina suklinka ir balsiai rauda, tėvas miršta prie kopečių, o duktė ramiai stabdo motiną nuo verksmo ir užbaigia veikalą sakydama, "jie įmes mane į kalėjimą".

Tai toks trumpai paėmus turinys "dramos", kuriai autorius nesigailėjo viršum keturiasdešimt puslapių popieros, kad paminti į dublą visų minimą ir užmirštą Lietuvos vardą.

Koks autorius tikslas buvo — niekas nežino, (jis pats miręs šioje karėjeę, bet mums lietuviams yra užduotas skaudus smugis. Veikalas jau buvo vaidinamas Mažajame Teatre, beabejonės, bus vaidinamas ir kitose vietose ir visur darys tą patį įspūdį, kad Lietuva — ne kas kitas, kaip tik lizdas girtuoklių, kurie gyvena didžiausioj biednystoj, kurių dukterys savo pasielgimu nedaug ko skiriasi nuo viešųjų paleistuvių ir jų širdys už akmenį kietesnės.

Paniekinta mūsų brolių malonus svetingumas, sesučių dora, rūtų vainikas, o primesta baisiausias sviete nedorybės. Nemalonu, oi, kaip nemalonu tokius apsireiškimus girdėti!

Nors ir sakoma, kad viskas dedasi Lietuvoj, tečiau visi typai rusiški. "Vodkos" pardavėjas (Vodka - Shop - Keeper), jo šūnus, pakeleivio vardas, kaip ir jo tėvo vardas Ivan. Net pati trioba, kurioje būtų viduje kopečios lipti ant aaukšto — Lietuvoj negirdėtas dalykas. Bet veikalo vardas? Jo vardas Lithuania! Ir tas vienas daugiau atkreips atidos kiekvieno, neg visi typai veikalan investieji.

Ar galima drąsiai sakyti, jog autoriaus turėta blogų norų apšmeižti jam nežinomą arba mažai žinomą šalį. Pirm neg autorių apkaltinti ir į tą klausimą atsakyti, pažiūrėkime iš kur to veikalo fabula kilus.

Pabaigoj praėjusio šimtmečio mūsų du žymiu veikėju: Dr. J. Basanavičius ir kun Žilinskas Amerikos ir Tilžės lietuvių laikraščiuose pradėjo aiškinti svarbumą lietuviškosios literatūras, ragindami visus ir visur užrašinėti nuo žmonių girdėtas pasakas, dainas ir p. d. Prasidėjo tarpe lietuvių jei ne rinkimas ir užrašinėjimas folkloro, tai nors atkreipimas domos į tų pasakų ir k. d. svarbą. Kibau prie to darbo ir aš. Pradėjau užrašinėti ir jei neužrašinėti, tai nors gerai tėmyti. Taigi tuo laiku ir teko man girdėti nuo a. a. mano tėtutės sekančią pasaką, kurios tada neužrašiau. Papasakosiu trumpai, kaip atsimenu. Pasaka buvo maždaug šitoki. Rusiškus išsitarimus pasakoju, kaip girdėjau pasakotoją pasakojant).

Kokie tai *rusai* tėvai išleido sūnų į kariuomenę. Buvo tai dar tie laikai, kada reikėdavo kariuomenėj 25 metus tarnauti. Išleisdami sūnų, kaip paprasta, tėvai gailėjos, verkė, bet ilgainiui pradėjo lyg atjaukti ir po truputį užsimiršti. Tėvai nieko apie sūnų negirdėjo, sūnus nieko negirdėjo apie tėvus. Šiandieninės krasos dar tada nebuvo ir laiškų siuntinėjimas nebuvo taip madoj, kaip šiais laikais. Mažai kas ir rašyti temokėdavo.

Sūnui kariuomenėje tarnauti sekės. Dar nepabaigęs 25 metus tarnystės įsigijo viršininkų malonę, susitaupė kiek pinigų ir užsimanė aplankyti tėvus. Gavęs nuo vyriausybės leidimą, grįžo tėviškėn.

Po taip ilgo laiko po atsiskirimo nuo tėvų, sūnus suvyrėjo, užsiaugino barzdą ir paliko visai nepanašus į jaunikaitį, kokiu būdamas apleido tėviškę. Parkeliavęs į savo valsčių susitiko kaimyną, kuris važiuodamas pro jo tėviškę parvežė jį netoli jo namų ir pats nuvažiavo savo keliu. Sūnus pargrįžęs tėvų nepažintas, sumanė juos paerzinti. Pasisakė esąs keleiviu, bet sūnumi neprisipažino. Vakare bešnekėdamas su tėvais pasigyrė turįs daug pinigų ir nuėjo gulti.

Tėvai pamatę pinigus pradėjo tarties nuo jo pinigus atimti, kad niekas nežinotų, keleivį papiauti. Taip ir nuspręsta. Kad drąsiau tai būtų padaryti, tėvas išėjo į smuklę išsigerti degtinės.

Sūnus kaž-kodel, ar tai išgirdęs tėvų kalbą, ar tai del ko kito, pradėjęs verkti. Motina pradėjus raminti sakydama "Neplač moi mily, mojeho můža liohka ruka, skoro usnioš".

Neatmenu smulkmenų, kurias pasakotoja pasakojo, bet atmenu tai, kad tėvui sugrįžus sūnų papjovė. Matydamas, kad jau bus blogai, sūnus norėjęs prisipažinti, bet jau buvę vėlu, nes girti tėvai nei klausyti apie tai nenorėję.

Tą pačią dieną tėvas susitiko su kaimynu, kuris pradėjęs klausinėti apie sugrįžusį sūnų. Tėvas pamatė savo klaidą ir visa gerkle rėkdamas "synoka poriezali", kaip be galvos bėgo namon.

Kaip matote, tai paprasta lietuviška pasakaitė, kurią galima priskaityti prie vėliausiojo lietuviškųjų pasakų cikliaus. Kaip senesnėse pasakose kvailesnieji, blogesnieji, net pačių velnių pavydalai buvo suteikiami vokiečiams, taip vėlesniame cikliuje, rusų gadynei užstojus, mūsų pasakotojai viską kas buvo gyvenime nepageidaujama, inteikė rusams. Kiekvienas, nors paviršutiniai apsipažinęs su lietuvių pasakomis aiškiai tą mato.

Nestokavo tai žmonių pasakai ir pamėgdžiotojų. Anais metais Valparaiso Universitetą lankė savo literatiškus gabumus gerai suprantantis literatas, kuris dažnai "originališkais" veikalais pasirodydavo mūsų laikraštijoj. Teko su juo ir man susipažinti Vieną kartą besigirdamas savo spausdintais veikalais, jis man parodė du "Žvaigždės" numeriu (Rodos, iš 1908 m.)., kurinose tilpus jo apysakaitė, užvadinta, rodos, "Amerikietis". Aš perskaitęs nusistebėjau, man gerai žinoma tėma. Visas tėmos branduolis buvo beveik tas pat, kaip ir mano tetutės pasakotoje pasakaitėje, tik kaip žmonių pasakoje paimtas rusas, mūsų rašytojui matomai tas nepatiko ir parašo, jog tai lietuvių šeimynoj tai atsitikę. Beto vietoj grįžimo iš kariuomenės, mūsų rašytojas savo karžygį grąžina iš Amerikos ir vietoj paprastos smuklės, jau vartoja monopolių.

Matomai ir p. Rupert Brooks turėjo progos kur nors girdėti mūsų tėvelių pasakaitę. Gal jam buvo pasakojama, jog tai rusai taip elgias, gal jo buvo norėta parodyti svietui kokie Lietuvoje užlaikomi kultūros nešėjai, rusų valdžios siunčiami? Kas gali žinoti. Tečiau, nors, tas veikalas ir su geriausiais norais buvo rašomas, jis mums yra blėdingas. Žinoma, užbėgti už kelio jo vaidinimui mes gal ir neįstengsime, tečiau reikėtų šis-tas veikti, ypatingai kur to veikalo vaidinimas bus aprašomas per tuos pačius laikraščius viešai protestuoti. Taip, kaip praneša "Lietuva", pasielgė p-lė S. Čiurlionytė. Jos paveikslą turėtų pasekti ir kiti lietuviai.

Amerikiečių tarpe mes nepirmieji esame šmeižiami ant scenos. Kaip scenos istorija parodo, buvo išjuokiami airiai ateiviai, holandai, vokiečiai, o negrų ir žydų išjuokimus kas ir besupaisys! Žydų išjuokimai ant scenos lyg to priėjo, kad buvo viešai protestuojama. Bet ar buvo nors vienų iš šmeižiamųjų tėvynė taip baisiai išjuokta — aš neapsiimu atsakyti.

M—a.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

INDIANA HARBOR, IND.

Rengiama prakalbos.

Pas mus ikišiol labai mažai veiklumo apsireiškė tarpe vietos lietuvių. Girdint, kaip kitur lietuvių veikiama, mūsiškiai lig nerimauti pradeda ir šiektiek jau bruzda.

Gruodžio 5 dieną čia rengiama didelės prakalbos, kuriose, atvykę iš Chicago kalbėtojai, žada daug svarbių reikalų paliesti. Patartina visiems lietuviams ant šių prakalbų apsilankyti ir pasiklausyti, kaip kitur lietuvių veikiama.

Šiaip jau mūsų miestelyj svarbių naujienų neįvyksta.

Kitą syk gal daugiaus pabriešiu.

Jonų Kazys.

ORCHARD LAKE, MICH.

Apie moksleivių veikimą.

Nedėldienyje, lapkričio 21 d., 1915 m. S. L. R. K. M. A. 1-ji kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Kuopos pirmininkas p. I. Bereišis, atkalbėjęs maldelę, atidarė susirinkimą, pranešdamas draugams, kad šiandien bus programas. Pirmutiniu kalbėtojum buvo p. P. K. Česna, gvildeno blaivybės klausimą. Pagaliaus su referatu arba paskaita buvo paskirtas p. B. Ambroževičius, bet jam neatsilankius ant susirinkimo tapo apsieita ir be jo. Trečiuoju iš eilės ant programo buvo p. L. Vaicekauskas, kuris ir pasirodė ant estrados su originale paskaita: "Rudens Naktis". Kaip čia yra priimta, iš kalno paskirti kritikai: p. I. Kelmelis ir p. P. Daniunas išreiškė savo nuomones; pirmutinis apie prakalbą, pastarasis - gi apie paskaitą. Pagaliaus dar pirmininkas prakalbėjo į draugus apie šios dienos programą, padėkodamas prelegentams už jųjų kalbas. Kuopos iždininkas išdavė atskaitą. Pasirodė, kad kuopa savo iždė turi $6.00 dolerius ir dar su centais. Ant galogi apsvarsčius dar kuopos bėgančius reikalus, susirinkimas tapo užbaigtas, sekant katalikiškųjų tautų paprotį, maldele... *Prutėnis.*

CICERO, ILL.

Šv. Grigaliaus giedorių vakaras.

Cicero lietuviai turėjo progą pasigerėti dailiu vakaru. Ketverge, lapkričio 25 d. J. Jukniaus svetainėje ant 14-os gat. ir 49 ave. buvo parengtas šv. Grigaliaus giedorių vakaras.

Vakaro programas susidėjo iš teatro ir dainų. Atidarė vakarą p. Vilkelis, paaiškindamas apie vakaro programą. Paskui sekė teatras "Jaunikis", vieno veiksmo komedija. Veikalas gana gerai nusisekė, nes visi artistai gerai mokėjo savo roles. Po lošimo šv. Grigaliaus choras, vadovaujant vietinės parapijos vargonininkui, p. K. Mikalauskui, labai gražiai sudainavo šias daineles: "Pasėjau Žalią Rūtą", "Baublis", "Ko liūdi Putinėli" ir "Aš už marių žiemavojau". Šis choras dar jaunas, bet jau gerai išlavintas.

Publikos buvo gana daug. Vakaras užsibaigė šokiais.

Antanas.

PERU, ILL.

Šv. Bedo Kolegija.

Lapkričio 28, 1915, A. L. R. K. M. S. III-čia kuopa turėjo savaitinį literatišką susirinkimą, kurį malda atidarė pirm. A. Linkus.

Perskaičius praeito susirinkimo protokolą ir apsvarsčius kuopos tulus dalykus, prasidėjo programas.

B. Vitkus skaitė referatą tėmoje "Valgys ir Mėsa". Daug ko žingeidaus galima buvo iš jo išgirsti. Antras irgi skiatė rašinėlį tėmoje "Iš Atsiminimų". Paskui A. Dikselis kalbėjo apie tėvų meilę. Visi savo užduotį atliko neblogai.

Gruodžio 5 d. šių metų, nutarta turėti literatišką susirinkimą pagerbimui Vysk. A. Baranausko.

A. Aqua.

MELROSE PARK, ILL.

Moterys subruzdo.

Subatoje, lapkričio 27 dieną šv. Onos moterų draugija parengė gražų vakarą Igno Vaičiulio svetainėj.

Vakaras nusisekė gana gerai. Jaunimo prisirinko pilna svetainė; daugiausia suėjo moterų ir merginų.

Tą pačią dieną rengė balių ir "tautiškos" draugijos su socijalistiška skraiste, bet, kaip girdėti, tas balius ne visai pavykęs. Merginų, žinoma, "susipratusių" susirinko koks pustuzinis ir keletas moterų apsilankė, taip jau visa publika susidėjo iš "draugų".

Melrose Park moterys vis labiau ir labiau susipranta ir pradeda atskirti grudus nuo pelų. Tai labai malonus apsireiškimas mūsų lietuvių tarpe.

"Cicilikai" purkštauja.

Nieko gal "cicilikai" taip baisiai neapkenčia, kaip Vyčių, matydami, kaip ši organizacija auga ir plėtojasi. Nebeįstengdami savo darbu Vyčiams prilygti, griebiasi juos šmeižti per laikraščius.

Mūsų miestelio tulas Aleksandrovas, kad pyškina ant Vyčių korespondencijas, tai "Naujienos" nuo tų žinučių ruksta. Ir kokiais tik jis Vyčių nenutepa? Berods, didesnių niekadėjų ir pasaulyj nesama, bet tie visi melai mūsų kuopai tik ant sveikatos; ji kasdien vis didinasi. Mato žmones kaną teisybė ir linksta prie Vyčių.

Muzikantas.

AM. LIET. KUNIGŲ SĄJUNGOS NEW YORKO PROVINCIJOOS SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI.

Am. Liet. Kunigų Sąjungos New York'o provincijos suvažiavimas 10 d. lapkričio išreiškia savo prielankumą kun. Dr. A. Maliauskio, Lietuvių katalikiškų draugijų atstovo misijai. Tikimes, kad ir kitų provincijų kunigai tą gerbiamą atstovą taip pat prielankiai priims ir padės anam kuopasekmingiausiai nuveikti savo užduotį. New York'o provincijos kunigai išreiškia savo dėkingumą J. M. Žemaičių vyskupui už tokį rūpinimos Lietuvos reikalais.

Suvažiavimo sekretorius,
Kun. A. M. Milukas.

Šis - Tas

Šliupo "prospektus ir retrospektus" taip sukedeno socijalistai ir katalikai, kad net Jurgis Spurgis nebegali šipuliukų sumedžioti.

• •

"Tėvynės" Kipšas labai navatnas velniukštis. Prikeps privirs smalos ir, it kamparas, dingsta iš "Tėvynės" padangių. Kaip matyti, tai labai nepastovus "tautininkas".

• •

Antras "Tėvynės" jėgamastis, Čia - Suksas ir vėl prie socijalistų nusisuko.

• •

Amerikos lietuvių srovės pradėjo "Polką - Koketką" šokti. Kol kas viskas einasi all - right. Jei muzikantai nepakriks — susaluksime jungtuvių.

• •

Viena tik bėda, kad socijalistai nelabai prie to poniško šokio pratę. Pagrajitų jiems kas kazokėlį, — visi draugai sutrepsėtų, o dabar viskas "too slow". Jei draugai nesurinmtės — good by, socijalistiška svočia su visais piragais.

• •

Škotijos "Išeivių Draugas" — tikras amerikiečių draugas. Aukso patarimus duoda. Tik vargiai Amerikos "piliečiai" paklausys naudingų Škotijos išeivių patarimų. — Grinoriai, — pasakys ir užbaigtas kriukis.

• •

Vienas Chicagos daktaras, perskaitęs "Širdį", net apsiverkė. Mat, nabagėlis visą savo gyvenimą be širdies gyveno.

• •

Bravo! Moterų Sąjunga visus kalėdinius prezentus žada nuo karės nukentėjusiems paaukoti. Laukiu, ką pasakys dabar vyrai?

• •

"Darbininko" termometras jau persvyro antron pusėn L. D. Sąjungos fondo. Broliai socijalistai iš "strioko" net indijoniškai prabylo. Taip jiems pagaila tų centelių lietuvio darbininko susipratimui pakelti.

• •

"Vienybė Lietuvninkų", "draugiškai" pabarus katalikų veikėjus už "griekus", neatsisako tautos labui su jais kartu veikti. Jei dar "V. L." už savo "griešnus" darbelius atpakutavotų — išeitų visai good džiabas.

• •

Socijalistai, dagirdę apie Lietuvių Konferenciją Kopenhagoj, prisiminė Krylovo pasakos "Slon i Moska" veikiančios ypatos ir kaip pradės ant dramblio urgzti, net socijalizmo pamatas sudejavo.

• •

Anglų spauda daugiaus pradėjo rūpintis lietuvių reikalais, kaip patys lietuviai. Turbūt lietuviškai tik apie peštukizmą tegalima bartis.

• •

Žiūr, "Naujienos" jau prie antro jubiliejaus taikosi. Tai bus džiaugsmo "cicilikams"! Visi ožiai mikitonai, kapytonų pypkės, nuo viedrų lankeliai iš naujo atgims.

• •

Europoj santaikos kaip nėra, taip nėra. Gi Amerikoj lietuviška "Santaika" iš Cleveland, Ohio išėjo ir pradėjo lankyti lietuvių kolonijas. Žingeidu, kaip "Santaiką" sutiks broliai lietuviai. Man ji gana patiko.

• •

Ir kurgi tau nepatiks. "Santaikoj" suradau naują kolegą. Kalba jis gana draugiškai, žinoma, pas save gerų darbų per daug suradęs, nuo kitų purvus klynyna, bet šiaip, geras vyrukas. Tik jau naujo draugo vardelis ....apsaugok Perkūne!

• • •

Aš bečynu, kad jis yra internacijonalas. Panašiai spėja ir mano gyvenimo draugė p-ni Burbulienė, o ji, kaipo lietuvė sufragietė, niekuomet nesuklysta.

• •

Kas ištikrųjų "Santaikos" Krambambubr - r - r - rrr. kad jį kur devynios su tokiu vardu!... pagimdė, geriausia galės pasakyti "Lietuvos" Jurgis Spurgis, nes iš visos mūsų šeimynos, jis vienas užbaigė akušerijos kursus ir gerai žino lietuviškų didvyrių genealogiją.

Burbulas.

DRAUGYSČIŲ DOMAI.

Kiekvienas skaitantis žino kokią rolę lošia mūsų gyvenime geras laikraštis. Kurie laikraštį skaitome, ir suprantame ką skaitome, tų priderystė yra aiškinti ir raginti kitus skaityti. Praktiškiausias būdas prie pratinimo gerų laikraščių skaitymo ir skleidimo apšvietos — tai patarimas draugystėms pasiskirti gerą laikraštį sau už organą. Tą kiekvienas daugiaus matantis suprantame. Todel "DRAUGAS", geisdamas skleisti tikrąją apšvietą tarpe savo brolių lietuvių-katalikų, užkviečia visas draugijas į tai atkreipti domą ir apsiima lietuvių draugijoms būti organu. Kada visi draugijos nariai "DRAUGĄ" nutaria imti, draugijos valdybos adresai, susirinkimų vieta ir laikas, baliai ir piknikai bus "DRAUGE" garsinami dykai. Tokiu būdu draugijų nariams "DRAUGAS" bus siunčiamas tik už $1.00 visą metą. Mažoms draugijėlėms, arba kurių nevisi nariai sutinka organą imti, suteikiame specijales sąlygas ant užklausimo.

Draugijos viršininkui paprašius ir pranešus iš laiko, mes mielai sutinkame susirinkiman pristatyti visiems nariams po vieną egz. "DRAUGO" del peržiūrėjimo dykai. Naudokitės iš progos ir skleiskime apšvietą, platindami dorą katalikišką laikraštį.

"DRAUGO" Administracija.

TIK KĄ APLAIKĖME SIUNTINĮ TILŽĖJE SPAUZDINTŲ KNYGŲ.

Užsisakant reikalaukite pažymint numerį ir knygos vardą:

No. 1192. Lietuvos Gaspadinė arba pamokinimai kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovaną. Parašė Žmona. Trečias spauzdinimas 80 pusl. .... $.25

No. 560. Laisvos Valandos. Eilės. Parašė Vincas Kapsas (Dr. V. Kudirka) .... .15

No. 1120. Naujas Būdas Išmokti Rašyti. Vadovėlis norintiems išmokti rašyti be mokytojaus. Su paveikslais .10

No. 1121. Naujas Elementorius. Vaikams Dovanėle. Parašė A—iš — B. Ketvirtas išleidimas ..... .10

No. 1127. Vaikų Draugas. Mokykloms vadovėlis. Su paveikslais. .... .15

No. 530. Dainos Sutaisytos Ant Keturių Balsų. Surinko Leonas Ereminas. Čia tilpsta 67 dainos su gaidomis: 31 maišytiems balsams, 36 vyriškiems balsams, 82 pus! Apdaryta $1.00

No. 548. Kanklės. Lietuviškos Dainos 4 Balsams (vyriškiems) Sutaikytos. Parupino Dr. V. Kudirka. Čia telpa sekančios dainos: Sėjau Rutą; Močiutė Mano; Ant Kalno Karklai Siubavo; Šėriau Žirgelį; Ant Kalno Malunėlis; Ko Liudi, Putinėli; Oi, Eisim, eisim; Kur Upelis Teka; Ganau Aveles; Greičiau; Žirgeli, Loja Šunes; Ei, mergelė, kur buvai, Ei, toli; toli; Kol Jaunas Nevedęs; Juodas Dangaus Debesys; Linksma Pavasario Daina; Bernytis į Karą Jojo; — viso 18 dailių dainelių 25

No. 549. Kanklės. Lietuviškos Dainos 4 Balsams (vyriškiems) Sutaikytos. Parupino Dr. V. Kudirka. II dalis. Čia telpa sekančios dainos: 1. Vai aš pakirsčiau, 2. Ant tėvelio dvaro, 3. Vai dariau lyseles, 4. Ant tėvelio didžio dvaro, 5. Vai tu mano mielas, 6. Siuntė mane motinėlė, 7. Atė rudenis užšalo, 8. Lėkk sakalėli, 9. Saulelė nusileido, 10. Karvelėli, 11. Oi laksto vanagėlis, 12. O kur tu eisi, 13. Subatos vakarėlį, 14. Važiavau lauką, 15. Vai kleve kleveli, 16. Pas motinėlę, 17. Močiute mano, 18. Tu mano motinėle, 19. Ne bile pievoj, 20. Bėgk žirgeli, 21. O kaip mes ėjom, 22. Oi ruta rutele, 23. Brolelis ant dvaro, 24. Brolelis ant dvaro, (su prit. fortep.) .... .35

Užsakymus siųskite adresuoajnt:
DRAUGAS PUB. CO., 1800 W. 46th st., CHICAGO, ILL.

Duigubos Štampes Kiekvieną Diena su Žaislais

ATIDARIMAS ŽAISLU IŠPARDAVIMO

Dvigubos Štampos Kiekvieną Dieną su Žaislais

Subatoj, Gruodžio 4 d. = geriausia negu visadós

SANTA CLAUS bus čia Subatoj --- Atvesk Vaikus --- Jis turi del jų dovanų.

Dvigubos Štampos visuose departamentuos išskiriant grosernes ir mesos **Kiekvieną dieną iki Kaledų pradedant nuo ketvergo Gruodžio 2 d**

Pradedant Ketvergu -- dvigubos štampos iki Kalėdų
.....išimant mėsas ir grosernės.

Dvigubos štampos kiekvieną dieną prieš Kalėdas Pradedant Ketverge
išimant Mėsos ir Grosernės Departmentus.

Dykai su kiekvienu $5 pirkimu ar daugiau
Gražios materijos šmotas del dresės kaip paprastai ar 200 štampų.

Dresėms materijolas dabar pardavijamas.
Dubiltavos štampos visuose departmentuose, išskiriant mėsoje ir grosernės dalykuose

ATKINS AND FREUND
DEPARTMENT STORE
4805-07-09-11 ASHLAND AVE.

Musu Kaledinis Pasiulymaś Prasideda Ketverge.

200 štampų Dykai su kiekvienu $5 pirkiniu. Dubiltavos štampos del visų daugiau ar mažiau, arba gražus materijolas del dresių, kaip mes darėme per 20 metų.

Žinios iš Lietuvos.

Pabėgėliai ir jų Gyvenimas.

Penza. Iš miesto vedamų pabėgėlių užrašų, patyriau, jog Penzos mieste lietuvių yra 50 su viršum. Norėdamas šią žinią patikrinti, apėjau barakus ir surašiau lietuvius. Nors surašinėdamas išgirdau naujų pavardžių ir kai-kurių, pirmiau užrašytų, jau nebebuvo, bet lietuvių skaičius liko tas pats, būtent, 50. Iš pasikalbėjimų ir įvairių statistikos žinių teko patirti esant daug pabėgėlių išsiųstų į rusų sodžius. Manau, tarp jų buvo ir lietuvių. Tik nuo rugsėjo 18 dienos tegalima susekti, kur kokis (kuo pavarde ir kurios tautos) pabėgėlis išsiųstas. Bet žinoma, jog lietuviai pro Penzą griuvo kaip tik prieš rugsėjo 18 d. Kur juos dabar besuseksi!

Penzos oficijalinė įstaiga pabėgėliams šelpti yra Visuomenės Komitetas. Yra lenkų komitetas, o latviams atstovauja p. Strikis. Visuomenės Komitetas yra išsidalijęs į kelias tam tikras komisijas: maitinimo, būtų ir kitų. Nutarta, kad maitinimo komisija susidėtų vien iš tautų atstovų. Tad ji susidaro iš rusų, lenkų ir latvių. Maitinimo darbas pavestas atskiroms tautoms. Butų komisijoje nutarta ir vykdoma, kad kiekvienos tautos žmonės gyventų skyrium, atskiruose barakuose.

Barakai statomi iš lentų, su tarpais, prigrustais drožlių ir žiogspirų, bet nutarta statyti ir iš rąstų. Statomos ligoninės ir skirstymo — dezinfekcijos bei infekcijos barakai. Tam dalykui ketinama prašyti iš Vidaus reikalų ministerijos 250.000 rublių.

Pabėgėliai lietuviai lenkų komiteto ir latvių globoje. Man rūpėjo sužinoti, kiek Penzoje yra mokslo amžiaus lietuvių vaikų. Jų nedaug tesuradau. Delto būtų gerai, jei čia atvažiuotų mokytoja lietuvė. Galima būtų drauge su latviais (jie irgi neturi mokyklos) išnuomuoti mokyklai namai, išeitų pigiau. Tuo reikalu kalbėjau su p. Strikiu; jis pritarė man.

Lietuvių inteligentų Penzoje tėra klebonas kun. St. Svegžda ir nesenai atvažiavęs ię Telšių kun. Povilanis.

S.

Kauno 2-ji savitarpinė kredito Draugija su banku (lietuvių) yra išsikėlusi į Voronežą, Nikitinskaja 3.

Petrogradas. Katalikų dvasiškosios akademijos inspektorium vietoje atsisakiusio kun. d-ro Bučio, paskirtas ir patvirtintas prof. d-ras Grigaitis.

Iš Chicagos atvažiavo Petrogradan anglų laikraščių korespondentas, kuriam Amerikos lietuviai pavedė susižinoti ir pasikalbėti su Lietuvių Centraliniu Komitetu. (Apie tokio korespondento pasiuntimą mums neteko girdėti "Dr." Red.)

"Žiburio" mergaičių gimnazija iš Sienos miestelio persikėlė į Tambovą ir pradėjo mokslus 1 d. spalių. Prie gimnazijos pasamdytas didelis bendrabutis. Neturtingos mokinės paliuosuojama nuo mokesčio už mokslą. Pabėgėlėms dykai užlaikymas. Adresas Tambov, Bolšaja ul., Litovskaja ženskaja gimnazija.

Voroneže yra lietuvių berniukų gimnazija M. Yčo. Adresas: Direktoru čast. gimnaziji M. M. Yčasa. Ten pat yra "Saulės" 4-klesių kursai, mokiniams ir mokinėms. Adresas: Litovskije kursy. Ks. Olševskomu.

"Saulės" buhalterijos kursai, adresas tas pats.

Petrograde yra dar M. Yčo lietuviams mergaičių gimnazija. Adresas kol kas: Petrograd, Centralnyj Komitet, Baskov per. 29 — 10.

Syčevka — apskričio miestas Smolensko rėd., prie geležkelio stoties ant linijos Rževa-Viazma. Miestas nedidelis, apie 6,000 gyventojų, bet turtingas; didelė linų prekyba. Turi elektros šviesą, telefoną, vandentraukį. Vyrų ir moterų gimnazijas. Paskutiniame laike atsigabeno čia Mintaujos realinė mokykla. Pabėgėlių apie 200. Lietuvių bus 50-60 ypatų. Pabėgėliais rūpinasi žemiečių komitetas. Rūpesniu vietinio rėdytojo miesto vaistinės prov. Mikšio nuo 27 d. rugsėjo mėn. apsigyveno čia paskirtas dvasiškosios vyresnybės kun. Kolomyjskis pabėgėlis iš Lenkijos. Girdėjome, kad Smolenske yra nemažai lietuvių kunigų ir tikėjo mes sulauksią lietuvio, kurs galėtų užginčinti lietuvių ir lenkų dvasios reikalus.

A. Kaikaris.

Velikije Luki, Pskovo gub. Pas mus pabėgėlių bus į porą šimtų šeimynų; jų dauguma yra lietuviai. Pabėgėliais rūpinasi Tatjanos komiteto skyrius, kuriame veikia latviai ir rusai. Lietuvių veikėjų trukšta. Komiteto sąnariai apžiūrinėja pabėgėlius ar jie turi šiltų rūbų; kuriems truksta, tiems duoda. Kitus šelpia pinigais po keletą rublių. Yra du maitinimo punktu: vienas maitina važiuojančius pro šalį, kitas gyvenančius prie vietos, suteikia jiems darbą. Moteriškoms moka 75 kp. dienai, vyriškiems daugiaus. Kalbama, kad daugiaus pabėgėlių į Vel. Luki nebepriims, nes truksta būtų.

A. Adomaitis.

("Rygos Garsas")

PABĖGĖLIŲ LAIŠKAI.

(Laiškas rašytas p. P. Maloniui į Bentleyville, Pa.).

Aš, Magdalena Maloniutė, rašau savo broliui Petrui ir marčiai, pranešdama, kad mes leidome jums laišką kada dar Vilniuij buvome, bet šiuomi tarpu jau gyvenam Rusijoje, toli-toli nuo savo mylimos gimtinės šalelės-Lietuvos. Nežinome nei kur tėvelis, nei Andriaus brolis yra. Vienos našlaitės palikome mes dvi seselės, jauniausis broliukas ir motina. Neturim tėvo, nei savo namų. Mus vežė tris savaites traukiniu ir nuvežė į Tambovą. Esame kaime, duoda mums valgį, kaip saldotams, ir Komitetas davė stubas, tik labai daug pabėgėlių, taip kaip silkių bačkoj. Toli mus nuvežė; Šalta čia, 40 laipsniu šalčio pasitaiko, tai jau mes neatlaikysime, vis tiek sušalsim.

Antanukas labai serga, gal mirs. Tas pats ir mums gresia. Neturim kuomi apsirėdyti, tas yra blogiausia. Gal visiems reiks nuo šalčio išmirti, kaip musėms. Nuobodu ir nesmagu svetimoje šalyje. Kasdien ašaroms mintam, Likome biedni: nei drabužių, nei tetušio, nei savo žmonių. Norint katalikų bažnyčia būtų, tai būtų kur susiraminti. Kunigo nėra, gal reikės į rusus pavirsti. Geriau būtume nuo pirmutinės kulkos žuvę, negu to sulaukę.

Mylimas brolau, Petrai, kaip gausi mūsų laišką, tai tuojaus rašykie mums.

Su Diev, Petrai!

Magdalena Maloniutė

AM. LIET. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS RAPORTAS.

Nuo Liepos 1, iki Lapkr. 15-tai, 1915.

INEIGOS.

		Liepas, 1915.		
5	d. 14	kp.	Sheboygan, Wis.	$ 3.15
14	" 14	"	Sheboygan, Wis.	5.20
14	" 17	"	Hartford, Conn.	5.70
15	" 7	"	Chicago, Ill.	3.75
15	" 11	"	Chicago Heights, Ill.	1.20
16	" 12	"	Westfield, Mass.	2.80
16	" 3	"	Chicago, Ill.	19.83
23	" 13	"	So. Boston, Mass.	4.15
25	" 1	"	Chicago, Ill.	11.05
31	" 2	"	Cicero, Ill.	17.35
		Rugpiutis, 1915.		
5	" 10	"	Philadelphia, Pa.	21.95
9	" 17	"	Hartford, Conn.	2.10
11	" 4	"	Chicago, Ill.	2.45
12	" 11	"	Chicago Heights, Ill.	.55
12	" 18	"	Bridgeport, Conn.	1.25
13	" 7	"	Chicago, Ill.	2.45
13	" 8	"	Baltimore, Md.	7.00
14	" 12	"	Westfield, Mass.	2.45
14	" 3	"	Chicago, Ill.	14.95
16	" 9	"	Rockford, Ill.	6.95
20	" 5	"	Worcester, Mass.	27.15
20	" 5	"	Worcester, Mass.	21.50
29	" 1	"	Chicago, Ill.	5.75
		Rugsėjis, 1915		
1	" 15	"	Montello, Mass.	1.65
12	" 3	"	Chicago, Ill.	15.72
13	" 17	"	Hartford, Conn.	1.10
15	" 9	"	Rockford, Ill.	2.65
15	" 7	"	Chicago, Ill.	3.35
15	" 11	"	Chicago Heights, Ill.	.60
15	" 8	"	Baltimore, Md.	4.85
15	" 10	"	Philadelphia, Pa.	8.00
16	" 18	"	Bridgeport, Conn.	1.15
16	" 5	"	Worcester, Mass.	20.45
20	" 12	"	Westfield, Mass.	4.05
24	" 4	"	Chicago, Ill.	2.65
26	" 1	"	Chicago, Ill.	11.30
		Spalis, 1915.		
6	" 10	"	Philadelphia, Pa.	2.00
19	" 9	"	Rockford, Ill.	2.95
11	" 13	"	So. Boston, Mass.	12.90
13	" 7	"	Chicago, Ill.	3.85
13	" 17	"	Hartford, Conn.	4.40
14	" 4	"	Chicago, Ill.	1.00
15	" 8	"	Baltimore, Md.	7.70
15	" 11	"	Chicago Heights, Ill.	.80
15	" 18	"	Bridgeport, Conn.	5.00
10	" 10	"	Philadelphia, Pa.	9.00
17	" 12	"	Westfield, Mass.	3.50
16	" 2	"	Cicero, Ill.	20.5
17	" 16	"	Scranton, Pa.	.80
17	" 5	"	Worcester, Mass.	14.75
19	" 6	"	Worcester, Mass.	1.00
19	" 15	"	Montello, Mass.	1.60
25	" 14	"	Sheboygan, Wis.	4.70
31	" 1	"	Chicago, Ill.	6.25
		Lapkr., 1915.		
5	" 4	"	Chicago, Ill.	1.50
10	" 9	"	Rockford, Ill.	1.50
14	" 10	"	Philadelphia, Pa.	14.48
				$387.73

IŠMOKĖJIMAI.

7—8—,	Centro Raštininkei alga už 6 mėnesius.	$50.00
7—8—,	"Draugui" už paliudijimus (laikraščio fondan aukojusių).	1.50
7—27—,	Išbrauktai narei 1 kp. atmokėta.	2.40
8—18—,	Daktarei Šlakienei už aplikacijų peržiūrėjimą.	11.50
8—23—,	Centro Raštininkei alga už liepos mėnesį.	15.00
9—11—,	Telegramas kun. Varnagiriui.	.33
9—10—,	Už kėlionę į Sheboygan, Wis. (A. Nausiedienei ir dr. S. Šlakienei pusė lėšų).	6.00
9—20—,	Už ženklelio projėktą.	1.00
9—28—,	Už Telegramą siųstą 5-tam Federacijos Kongresui.	.63
10—4—,	"Draugui" už klišę	4.75
10—25—,	5-tai kuopai atmokėta už išbrauktas narės.	69.75
10—15—,	4-tos kuopos narei išmokėta (išbraukta).	4.50
11—3—,	3-čios kuopos narei K. Andrulaitienei (išbraukta)	4.05
11—3—,	3-čios kuopos narei A. Sakanaitikei (išbraukta).	1.60
11—3—,	13-tos kuopos narei K. Jasinskienei (išbraukta).	1.95
11—3—,	"Draugui" už 2000 aplikacijų.	23.75
11—10—,	Pašelpa išmokėta už 3 savaites O. Karpavičienei (5-tos kuopos narei).	15.00
		$213.71

A. L. R. K. MATERŲ SĄJUNGOS NARIŲ SKAIČIUS.

Kuopa	Miestas.	Apšv.	Pašelp.	Pomirt.	Išviso.	Suspend.
1	Chicago, Ill.	10	19	1	30	9
2	Cicero, Ill.	23	19	—	42	5
3	Chicago, Ill.	3	19	3	25	10
4	Chicago, Ill.	11	3	—	14	21
5	Worcester, Mass.	4	53	1	58	12
6	Worcester, Mass	24	—	—	24	—
7	Chicago, Ill.	5	8	—	13	2
8	Baltimore, Md.	19	13	—	32	2
9	Rockford, Ill.	7	9	—	16	1
10	Philadelphia, Pa.	24	17	—	41	—
11	Chg. Heights, Ill.	11	—	—	11	13
12	Westfield, Mass.	—	9	—	9	—
13	So. Boston, Mass.	57	—	—	57	—
14	Sheboygan, Wis.	18	5	—	23	—
15	Montello, Mass.	35	—	—	35	—
16	Scranton, Pa.	20	—	—	20	—
17	Hartford, Conn.	19	3	—	22	—
18	Bridgeport, Conn.	11	2	—	13	—
		301	179	5	485	75

M. L. Gurinskaitė,
Am. Liet. Rymo Kat. Moterų Sąjungos Centro Rašt.

Antanina H. Nausiedienė,
Centro Tždininkė.

P. S. Narės, kurios yra suspenduotos, jeigu užsimokės iki kaipo senos narės ir Naujų Metų, bus vėl intrauktos į knygas nereikės įstojimo mokėti.

Phone Canal 2118
DR. A. YUSKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 So. Halsted CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Tel. Drover 3052
DRANGELIS & SAPRANAS
Lietuviai Daktarai Dentistai
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Phone Yards 2721
DR. J. JONIKAITIS
Gydas Vyrų, Moterių ir Vaikų Ligas.
3337 So. Morgan, st.,
CHICAGO, ILL.

Phone Drover 780
Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po piet ir 7 lig 9 vakare.
DR. A. J. TANANEVICZE
Gydytojas, Chirurgas
ir Akušeras
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas
3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Yards 1632
Dr. J. Kulis
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 S. Halsted St. Chicago.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Tel. Randolph 5246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
10 SO. LaSALLE St.
(Room 815) Chicago, Ill.
Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drover 5326

Tel. Yards 1138
Lietuviškas Graborius
Seniausias, pigiausias graborius ir tirinetojas del pavargėlių-našaičių.
P. A. MAŽEIKA
3315 Auburn Ave. CHICAGO.

Telephone Main 58
JOSEPH MOLITOR
ARKITEKTAS
Rooms 1003-1004
167 W. Washington St. Chicago
Katalikiškos Bažnyčios mano speciališkumas. Aš statčiau Sv. Kryžiaus Bažnyčią Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA
TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siuočiame pinigus visos dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, svetimų šemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visa Ameriką ir Europą.
Musų Banka tiesirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės virminėtu antrašu.

Plymouth National BANK
Kapitalas su perviršiu
$165,000.00.
Šitoji Banka prižiūroma Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.
G. N. Postlethwaite,
iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

Gelbekite Gimines!
per Lietuviu-Vokiečiu Biurą
Visa Lietuva po Vokietijos valdžia, todel visi laiškai ir dokumentai turi buti rašomi Vokiečių kalba, nes lietuviškų laiškų cenzura neleidžia. Mes turime tiesioginius susinešimus su Vokietijos konsulatais ir dabartine vokiečių valdžia Lietuvoj. Mes padarome visus ženaų nuosavybių raštus ir įvairius dokumentus vokiečių kalba. Sujieškome pražuvusias gimines ir jų turtą. Verčiame ir parašome laiškus giminems vokiečių ir lietuvių kalbose. Tolian gyvenanti prisiųskite savo lietuviškai rašytus laiškus, o mes išversime vokiškai. Reikale vertimus patvirtiname Notaru antspauda. Norinti išversti ar parašyti laiškus turi prisiųsti $1.00. Jeigu norite kad jusų paliktas turtas Lietuvoj nepražūtų, tai atsišaukite tuojau. Rašydami platesnių žinių įdekite stempą atsakymui. Adresuokite:
Lithuanian-German Bureau
3148 So. Halsted Street, CHICAGO
Valandos vietos lietuviams: Paprastais vakarais nuo 6 iki 9; Subatomis nuo 2 iki 9; Nedeliomis nuo 10 iki 4 po pietų.

Telephone Drover 8326
Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakienė
Gydo visokias ligas
Specialistė moterų ir vaikų ligose
VALANDOS: 9—12 prieš piet; 4:30—7:30 vakare,
Nedėliomis 9—12 prieš piet.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ills.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION
ĮKURTA 1867 M.
PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.
TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridadam kas pusė metų.
Atdaras Subatos Vakarais nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda propertes ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

Vyriškų Drabužių Išpardavima
Mes gvarantuojame kad sutaupysime jums 50% jusų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo $25 iki $35 ant orderio daryti siutai $5.00 ir augėčiau. Nau jir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos $4. $5 ir $6.00. Ant orderio siutos kelinės už $2.50.
KUPARAI ir VALYŽAI
S. Gordon
1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Atvira kasdieną (ir Nedelioj) dienomis ir vakarais.

Platinkite
"DARBININKĄ"
"DARBININKAS" yra leidžiamas Darbininkų Sąjungos.
"DARBININKAS" eina tris kartus į savaitę; utarninkais ir ketvergais —4 puslapių; subatomis—8 puslapių.
"DARBININKAS" kaštuoja metams $3.00; pusei metų — $1.50.
"DARBININKAS" už 1 dolerį eina per keturius mėnesius.
"DARBININKO" subatinį numerį galima užsisakyti skyrium. Metams $1.50, pusei metų —75c.
"DARBININKAS" apsiima būti lietuvių draugijoms organu.
Draugijų nariams eitų subatomis — 8 puslapių numeris už $1.00 metams. Tik sąlyga, — kad visi nariai imtų laikraštį ir įmokėtų po $1.00. Mokesnį galima būtų sumokėti ir kas pusmetis — po 50 centų.
Kas iš narių tokios draugijos norėtų turėti visus tris savaitės numerius — turėtų dar primokėti metams $1.25, arba išviso jam atsieitų "DARBININKAS" $2.25.
Adresas:
"Darbininkas"
242 W. Broadway So. Boston, Mass.

Vienintėlis Bepartyviškas Laikraštis
AMERIKOS LIETUVIS
Vienintėlis lietuviškas bepartiviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi.
Kaina metams $1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiaus, $2.00
Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažiurėjimo.
Rašyk Adresą tokį
"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Pirma negu pirksite
Kalėdoms Dovanas

Ateikit ir peržiūrėkit mūsų diemantų, 14 K. laikrodėlių ir žiedų setus; taipgi sidabro dalykus ir laikrodžius.
Pinigai gražiname, jeigu esate nepatenkinti.

S. A. Iglowitz
4641 So. Ashland Ave.
Tėmyk numerį!

Chicagoje.

SUSITVĖRĖ LABDARINGOSIOS SĄ-GOS KUOPA.

Lapkričio 14 dieną rūpesčiu vietos klebono, kun. F. B. Serafino, Aušros Vartų parapijoj susitvėrė 7 iš eilės Labdaringosios Sąjungos kuopa. Prie naujos kuopos išsyk prisirašė 26 nauji nariai. Likosi išrinkta ir kuopos valdyba.

Lapkričio 21 d. įvyko antras susirinkimas, kuriame nustatyta tolymesnis kuopos veikimas. Šiame susirinkime prie kuopos prisirašė dar 17 naujų narių, kurių tarpe p. J. Saunoras įstojo kaipo narys labdarys, įmokėdamas $5.00 įstojimo.

Išrinkta delegatai į centro susirinkimus.

Reguliariški kuopos susirinkimai bus laikomi kiekvieno mėnesio pirmą pėtnyčią 8 val. vak., bažnytinėje svetainėje. Norintieji prisirašyti prie draugijos, gali tą padaryti ir kiekvieną nedėldienį po sumos bažnytinėj svetainėj.

Linksma pažymėti, kad mūsų parapijos žmonės prisidaučia labdarybei ir noriai rašosi į Labdaringosios Są-gos draugiją.

P.C.

PRAKALBOS WEST PULLMANE.

S. L. R. K. A. 157 kp., lapk. 28 d. buvo surengusi prakalbas. Pirmiausiai pasirodė P. Mulevičius. Trumpai nurodė, kad mūsų tautos ateitis remiasi ant jaunimo. Auklėdami jaunimą po Lietuvos Vyčių vėliava susilauksime šviesesnės Lietuvai ateities. Taipgi nurodinėjo svarbą spausdinto žodžio, ragindamas remti ir platinti katalikiškus laikraščius ir knygas.

Antras kalbėjo A. J. Sutkus. Jis vaizdingai nupiešė reikalingumą ir naudą prigulėti prie S. L. R. K. A., vienybės ir reikalą skleidimo apšvietos. Prigulėdami prie S. L. R. K. A. apturime dvigubą naudą: gauname pašelpą bei pomirtinę ir taipgi skleidžiame apšvietą, nes Susivienijimas pratina savo narius prie skaitymo ir doro gyvenimo.

Trečias kalbėjo p. Stonkus. Jis pavyzdžiais iš istorijos piešė svarbą tėvynės meilės ir rėmimo savųjų. Meilė į vienybė turėtų būti mūsų obalsiais. Ant galo p. B. Služas, kaipo kuopos pirmininkas, pratarė keliatą žodžių, kviesdamas prie S. L. R. K. A. Kuopos sekantis susirinkimas įvyks nedėlioje 5 d. gruodžio, kame bus priimami nauji nariai.

Nors oras ir labai nemalonus: lijo ir snigo, bet publikos buvo prisirinkę pilnutėlė salė ir visi atidžiai klausėsi. Tas parodo vietos lietuvių katalikų kilimą ir abelną susipratimą.

Cicilikučiai iš čia, ačiū Dievui, jau baigia išnykti. Švečiantis ir kilant katalikams, jau jų plepalams dingsta dirva.

Patartina ir kitoms kuopoms surengti panašias prakalbas.

Klausytojas.

LABDARINGOSIOS SĄJUNGOS I-SIOS KUOPOS VEIKIMAS.

Nedėlioj, 28 d. lapkričio, 1-moji Labd. Są-gos kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Susirinkime dalyvavo nemažas narių skaičius. Pirmininkui p. Viskontui ir kasininkui p. Judeikiui išdavus raportus, pasirodė, jog ši kuopa užlaiko 6 našlaites-mergaites, kurias globoja šv. Kazimiero Seserys. Pasirodė ir daugiau suteikta labdaringo darbo įvairiems asmenim. Kaip esu patyręs, bene bus tai viena iš veikliausių kuopų Chicagoje, ir daugiausia suteikusi pagelbos nelaimingiems žmonėms.

Iš naujų nutarimų buvo šie du svarbiausiu: nutarta rengti ferus ir centro raštininkui, A. Prečinauskui, inešus centre priimtą sumanymą: užsiimti pardavinėjimu knygučių ir laikraščių viešuose vakaruose. Pelnas eitų labdarybei. Priėmus minėtą sumanymą, tapo išrinkta komisija, kuri tuomi ir rūpinsis.

Šiuo paskutiniuoju sumanymu, būtų pageidaujama, kad užsiimtų ne tik Labdaringoji Sąjunga, bet ir kitos draugijos ir pelną skirtų tam šventam labdarybės darbui.

Ant susirinkimo naujų narių prisirašė apie 10.

Labdarys.

IŠ WEST SAIDĖS.

Ne sykį teko būti kliubiniuose vakaruose. Bet tokios rūšies šokių nebuvau matęs, kaip turėjo mūsų gražiosios lyties West saidės Baltos Lelijos kliubietės, p. Meldažio svetainėj, 27 d. lapkričio.

Šokiai buvo skelbiami 8 val. vakare. Nusibaladojau apie 9 — vadinas, lietuviškai. Svetainė nors apytušti, bet maloni. Pasieniais stalai, baltomis staltiesėmis dengti. Pasipuošę kliubietės laukia svečių, nesigaili nusišypsojimų. Na, manau sau, nors sykį teks gražiai laiką praleisti gražioj kompanijoj. Peranksti taip maniau, oi peranksti!

Renkasi lietuviška su angliška kalba publika. Darosi didesnis judėjimas. Be parodos neapsieis-gi — ateina eilė grand maršui. Maršuoja kliubietės, publika pasieniais susimetus žiūri. Kreditą reik atiduoti, maršuoja vikriai. Ateina vaisių eilė. Sėda už stalų. Gražu. Skersai akim žiūriu, ką ten tokio viduriu svetainės atvelka dvi spritni kliubieti. Netikiu savoms akim, atsisuku visai. Bra, Edelweis "case'ą" tempia. Stato bonkas ant stalų. Geria jaunimas — vyrai, neatsilieka ir kliubietės. Po paralių! Kaip sau norite, Edelweisas ar "šlicas", kam ne kam, bet lelijoms, dagi baltoms, tas netik nepritinka, bet ir pažemina.

Susigadino įspudis, vakarėlis pasidarė nemaloniu. Gera apie kliubietes nuomone mažiausia ant aršino žemyn krito. Kitus girdo ir save žemina. Pašoks, pasilinksmins, antraktuose vėl prie gėrimo grįžta, "case'ai" išnaujo "atmufuojami".

Ir tas daroma Chicagoje, westsaidėje. Sesutės, sesutės, nedailu!

Svečias.

LABDARINGOSIOS SĄJUNGOS VISUOTINAS-PRIEŠMETINIS SUSIRINKIMAS.

Labdaringosios Sąjungos visuotinas-priešmetinis susirinkimas-įvyks gruodžio 2-rą dieną (Ketverge), Dievo Apveizdos parapijos svetainėje. Susirinkimas prasidės 7:30 v. vakare.

Šin susirinkiman apart kuopų vyriausybės, garbės narių ir narių labdarių kuopos ir prie Labd. Są-gos prisidėjusios draugijos turi teisę siųsti vieną delegatą, su sprendžiamuoju balsu, nuo kiekvieno desėtko savo kuopos narių. Šiame susirinkime bus rinkimas naujos Centro Valdybos.

Povilas Mažeika,
Centro pirmininkas.
A. S. Prečinauskas,
Centro raštininkas.

MOTERŲ SĄJUNGOS KALĖDINIS FONDAS LIETUVAI.

PRAKILNAUS DARBO PRADŽIA.

Sekmadienyj, lapkričio 28 d. A. L. R. K. Moterų Sąjungos 1-ma kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Buvo svarstomi bėganti kuopos reikalai. Taip-gi neužmiršta dabartinis Lietuvos varginingas padėjimas. Pirm. A. Nausiedienė jausmingais žodžiais nušvietė vargus ir nelaimes nelaimingos mūsų tėvynės Lietuvos, jos baisų padėjimą ir mūsų brolių ir seserų lietuvių vargus prisiartinus žiemai; ragino stoti jiems pagelbon aukojant per Moterų Kalėdinį Fondą Tam sumanymui narės pritarė ir vienbalsiai nutarė šiek tiek suaukuoti tuojaus ant susirinkimo.

KALĖDINIO FONDO PIRMOSIOS AUKOS.

Aukojo: $5.00 A. Nausiedienė, $3.00 Dr. S. A. Šlakienė.

Po $1.00: M. Gurinskaitė, A. Adomavičienė, S. Satkauskaitė, S. Maneliutė, A. Virkšaitė, K. Marcinkevičiutė, Z. Mataitė, A. Stankunienė, M. Rublauskaitė, M. Varkalienė J. Adomavičiutė, M. Overlingaitė, A. Valančiūnaitė, A. Usevičiutė, E. Urbaičiutė, O. Mankunienė, A. Gilienė, C. Buzevičiutė, O. Tamašiunaitė ir M. Tamašiunaitė.

Iš kuopos iždo paskirta $5.00.

Iš viso surinkta $30.00.

Iš augščiau surinktų aukų, kurios surinkta tik per vieną susirinkimą, pasirodo, kad sąjungietės myli savo tėvynę Lietuvą ir neužmiršta jos vargų.

Šitos aukos bus pasiųstos Tautos Fondui. Būtų pageidaujama, kad visos Moterų Sąjungos kuopos ir kitos moterų draugijos sektų gražų A. L. R. K. Moterų Sąjungos 1-mos kuopos pavyzdį ir aukotų į moterų Kalėdinį fondą. Tuomet daugiaus galėtumem savo viengenčius sušelpti ir nuraminti.

Brangiosios moterys, nepraleiskim nei vieno susirinkimo be aukų rinkimo į Moterų Kalėdinį Fondą.

PIRMAS ŽINGSNIS JAU PADARYTAS. KAS DAUGIAU?

Prie progos noriu priminti, kad šita kuopa laiko savo susirinkimus kiekvieno mėnesio paskutinį nedėldienį, 1 val. po pietų.

Geistina, kad visos sesutės prisirašytų prie šios kuopos, kol įstojimas yra už pusę kainos, nes nuo sausio mėnesio bus mokama pilnas įstojimas. Taigi nauduokitės proga ir prisirašykite ant sekančio susirinkimo.

Kuopos Korespondentė.

DIDELĖS PRAKALBOS.

S. L. R. K. A. 85-ta kuopa Chicago, Ill., rengia dideles prakalbas, kurios bus nedėlioje 12 d. Gruodžio, šv. Kryžiaus parapijos didžiojoj svetainėj. Prasidės 7 val. vakare, įžanga visiems liuosa. Bus geri kalbėtojai. Dabar yra liuosas laikas nuo balių, šokių ir kitokių pasilinksminimų todel kviečiame visus susirinkti koskaitlingiausiai, kur galėsite išgirsti daug naudingų dalykų ir laiką maloniai pralesite. Todel pasinaudokite proga.

85 kp. *Valdyba.*

PAGELBĖJO.

Niekas nesitiki daugiau iš vaisto, negu kad jisai paliuosuotų jįjį nuo nesmagumo. Mr. Adolph Kollar rado tokius vaistus. Jisai sekančiai sako: "Aš apturėjau vaistus ir turiu pasakyti, kad jie man labai pagelbėjo. Aš jaučiuos geriau nuo to laiko, kai aš pradėjau vartoti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Dabar aš turiu gerą apetitą ir jaučiuos daug geriau. Ištikrųjų, jisai man pagelbėjo. Aš taipgi turiu pagirti Triner's Liniment'ą, kurisai daug gera padarė man mano kupros skaudėjimuose. Aš patariu šiuos vaistus savo tautiečiams. Adolph Kollar, Jackson, Minn." Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras paliuosuos užkietėjimą ir vidurių ligose. Kaina $1.00. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

.....

Linimentas yra vaistu, kurisai paskirtas kūno trinimui, ištikus skaudėjimams arba sutinimams. Triner's Liniment veikia greitai. Pabandykite jįjį. Kaina 25 ir 50c., su krasos apmokėjimu 35 ir 60c.

Pirk sau odos ir batų taisymo dalykus nuo
K. KAPLAN & SONS
Wholeseller
Odiniai dalykai ir avalinės krautuvėms daiktai.
1646 W. 47th st.
Mūsų kainos yra žemiausios
Ateik.

Geriausias budas dėl įtrinimo
Neturi stokuot nei viename name
D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių budų pas lietuvnikus ir visame pasaulyj.
Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"
25c. ir 50c. butelukas visose aptiekose arba stačiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

MUSŲ metodą išmokinsime jųs angių kalbą labai trumpame laik. jusų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk pasiklausimų. Dovanai
American School of Languages
731 W. 18th St. 1741 W. 47th St.
CHICAGO, ILL.

REIKALAUJAM, gerų ir teisingų vyrų, kaipo reprezentantų po visus miestus ir miestelius. Geras uždarbis geriams vyrams, galima dirbti dienomis savo paprastą darbą ir galima uždirbti gerus pinigus vakarais, ir kitais atliekamais laikais nuo paprasto darbo. Atsišaukite ypatiškai ar per laišką, o gausite visas informacijas ir tikrus davadus.
Arkansas Farms Company
JOHN D. SIMANOWSKI,
239 Railway Exchange Bldg.
CHICAGO, ILL.
Phone Wabash. 361

Du-kart Savaitinis Laikraštis
"SAULE"
Jau 25 metai, kaip išeina kas Utarninkas ir Pėtnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje $2.50 metams, pusei metų $1.25. Rusijoje ir Europoje $3.50 metams, $1.75 pusei metų.
Rašykite šiądien, o gausite vieną numerį pasižiurėjimui dykai, adresuojant
W. D. BOCZKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

Reikalaukite!

Kiekvienas gaus dykai didelį "Draugo" Knygyno Kataliogą. Prisiųskitė savo vardą ir pilną aiškų adresą.

Adresuokite:

Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th St.
Chicago, Ill.

DIDEDIS PIGUMAS.

Delei pinigų stokos pigiai parsiduoda medinis namas. Gyvenimas 5 šeimynoms po 4 ir 3 kambarius. Patogiausis intaisymas. Namas ant akmens pamato. Nuomos atneša kas mėnuo po $43.00.

Kaina $2,400.00. Inešti reikia $1,800.00.

Visais reikalais kreipkitės pas savininką.

Joe. Błaszczyk.
1211 W. 47th st.,
Chicago, Ill.

Bell System

Atlikinėk reikalus su kitais telefonuodamas vietoje rašymo

Ypatiškas pasikalbėjimas telefonu laimės ir palaikys pirkėjus, klijentus ir draugus.

Vienas telefonu pašaukimas daugiau reiškia, labiau užganedina, negu keliatas laiškų ir atneša greietą atsakymą.

Bell Local ir Long Distance Linijos sujungia visus miestus Suvienytuose Valstijose ir Kanadoje.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

J. OPPENHEIMER & CO.

Apskelbia

ATIDARYMĄ

South Sidės Didžiausios

DEPARTAMINTINES KRAUTUVES

Ketverge, Gruodžio 2 d., 1915 m.

Muzika ir Dovanos

Dubiltavi Pirkimo Tikietai.

Star Štampos kiekviena diena per visą atidarymo Savaitę.

Kampas Ashland Ave. ir 47tos gatvės.

CHICAGO, ILL.

$500.00 NEBUVĘS PASIULYMAS -- $500.00 ATLYGINIMO DYKAI!

$500.00 duosim dovanų kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti, prieš mūsų nebuvusį pasiūlymą, pardavinėjo ant 21 akmenio 14 K. Gold Filled ant 20 metų Garantuotą Laikrodėlį pigiau, negu mes ir davė 31 prezentą prie laikrodėlio DYKAI, tai tam duosim $500.00 grynais pinigais už tai. O idant mūsų ant 21 akmenio 14 K. Gold Filled Laikrodėlius, garantuotus ant 20 metų, kolabiausiai praplatinti, darome dar nebuvusį pasiūlymą, nes parduodam tuos brangius laikrodėlius tik už $6.75 ir prie kiekvieno laikrodėlio 31 augščiau patalpintą prezentą duodame visai DYKAI. Taigi kas mums prisius savo tikrą adresą sykiu su šiuo apskelbimu ir 25 centus pridotko stampomis arba kvoteri, tai mes išsiųsim jam tuojaus ant 21 akmenio 14 K. Gold Filled Laikrodėlį, garantuotą ant 20 metų, su geriausiu tos rūšies mechanizmu pasaulyj, ir prie kiekvieno laikrodėlio duosim augščiau parodytą 31 prezentą visai DYKAI, kaip seka: Retežėlį su kabliuku, Žiedą, Pypkę, Branzalietą, (miniature) Branzalietą su laikrodėliu, Spinkų setą, 32 cal. (model) Revolverį, Britvą, Armoniką, Kryžiuką, Veidrodėlį su 3 prietaisais, Peiliuką, Dirža, importuotą atdarą (model Laikrodėlį, Durklą, skūrinį tabakni krepšelį, nikelinę Dėžute del degtukų, (miniature) Budniką laikrodėlį, Širdžiukę su retežėliu, miniature) Žiūroną. Kada atneš tau į namus Laikrodėlį ir Prezentus ir būti užganėdintas, tai užsimokėsi likusius $6.50, taipgi 30 centu už prezentų persiuntimo išlaidas. Jeigu nebūtum užganėdintas, tai ne priimk, o mes sugrąžinsim tau 25 centus pridotko. Apart to primenam, kad mūsų laikrodėliai yra ant 21 akmenio 14 K. Gold Filled, garantuoti ant 20 metų, ir mes laike tų 20 metų mūsų laikrodėlius pataisom arba apmainom ant kitų visai DYKAI, prisiuntus mums tik 25 centus ant persiuntimo išlaidų. Taigi, pirkdamas iš mūs laikrodėlį, visiškai nieko nerizikuoji. Iš Kanados visus pinigus reikia prisiųsti iš kalno. Adresuok aiškiai taip:
UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbrocker Bldg Dept. 188 (Fifth Ave.), NEW YORK, N. Y.